

VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE

BELEIDSKADER SOCIAAL DOMEIN

2019

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
HOOFDSTUK 2	BEELD ZORGTOWIJZINGEN	5
2.1	KOSTENOVERZICHT WMO EN JEUGDHULP 2019	5
2.2	KOSTENVERGELIJKING WMO 2017 – 2018 - 2019	6
2.3	KOSTENVERGELIJKING JEUGDHULP 2017 – 2018 – 2019	7
2.4	OVERZICHT TELEFONISCH CONTACT INWONERS MET VOORMEKAAR.....	7
HOOFDSTUK 3	FINANCIEN SOCIAAL DOMEIN	8
3.1	JAAROVERZICHT 2019	8
3.2	ONTWIKKELING VAN DE RIJKSMIDDELEN	12
3.3	EFFECT OP DE BEGROTING 2020 EN OVERZICHT FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	13
HOOFDSTUK 4	INZET VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA	14
4.1	THEMA 1: WERKEN VANUIT DE BEDOELING.....	14
4.2	THEMA 2: MEEDOEN	15
4.3	THEMA 3: VEILIG THUIS EN IN DE BUURT	16
4.4	THEMA 4: ARMOEDE	17
4.5	THEMA 5: GEZONDE LEEFSTIJL	18
4.6	THEMA 6: MANTELZORG	19
4.7	OVERKOEPELENDE CONCLUSIE UITVOERINGSPROGRAMMA.....	20
4.8	BORGING EN CONTINUERING PROJECTEN	20
BIJLAGE 1	INDICATOREN BIJ DE MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN	27

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

DE GEMEENTE BERKELLAND GEEFT UITVOERING AAN HET SOCIAAL DOMEIN DOOR ONDER ANDERE HET UITVOEREN VAN DE WET OP MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING EN DE JEUGDWET. WIJ WILLEN INWONERS DE ZORG GEVEN DIE ZIJ NODIG HEBBEN EN DAT BINNEN DE BESCHIKBARE MIDDELEN EN MET DE BESCHIKBARE MENSKRACHT.

Binnen het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' werken we hard aan deze opgave. We zetten in op preventie en op zorg die zo licht is als mogelijk en zo zwaar als nodig. Wij willen zoveel mogelijk voorkomen dat een hulpvraag uitgroeit tot een zorgvraag.

De verantwoording van het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' vindt plaats binnen de reguliere verantwoording (P&C-cyclus). Naast deze reguliere cyclus geven wij een extra verantwoording, waarin er meer ruimte is voor een toelichting op de volgende onderdelen:

- Een cijfermatige terugblik op de uitvoering van Wmo en Jeugd;
- Een financieel overzicht van de Wmo en Jeugd;
- Een evaluatie van het uitvoeringsprogramma 'Samen Denken Samen Doen' en de maatschappelijke effecten waar wij op sturen.

We volgen daarin de volgende opzet:

- Hoofdstuk 2: een beeld van de zorgtoewijzingen Jeugd en Wmo;
- Hoofdstuk 3: inzicht in de financiën in het sociaal domein;
- Hoofdstuk 4: de inzet van het uitvoeringsprogramma en de maatschappelijke effecten die wij beogen.

In de verantwoordingsrapportage van 2018 was een hoofdstuk opgenomen over de sturing in het sociaal domein. Dit thema wordt nu behandeld in het plan 'Doorpakken Sturen in het Sociaal Domein'.

HOOFDSTUK 2

BEELD ZORGTOEWIJZINGEN

DE GEMEENTE IS VANUIT DE JEUGDWET EN WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO) VERANTWOORDELIJK VOOR DE ZORGTOEWIJZINGEN VAN VOORZIENINGEN. DEZE ZORGTOEWIJZINGEN WORDEN NIET ALLEEN GEDAAN DOOR VOORMEKAAR, MAAR OOK DOOR HUISARTSEN EN GECERTIFICEERDE INSTELLINGEN. IN DIT HOOFDSTUK VINDT U EEN OVERZICHT VAN ALLE ZORGTOEWIJZINGEN. ER IS EEN OVERZICHT GEGEVEN VAN DE ZORGTOEWIJZINGEN IN 2017, 2018 EN 2019 EN DAARNAAST EEN UITSPLITSING GEMAAKT OP KERNNIVEAU.

2.1 KOSTENOVERZICHT WMO EN JEUGDHULP 2019

Kosten 2019 per grote kern Zorg in Natura	Kosten WMO	Aantal inwoners met een WMO maatwerkvoorziening	Gemiddelde kosten WMO per inwoner met maatwerkvoorziening	Kosten Jeugdhulp	Aantal inwoners met een Jeugdhulp maatwerkvoorziening	Gemiddelde kosten Jeugdhulp per inwoner met maatwerkvoorziening
Borculo	€ 1.949.626	562	€ 3.469	€ 1.600.251	277	€ 5.777
Eibergen	€ 3.022.519	690	€ 4.380	€ 2.519.122	324	€ 7.775
Neede	€ 2.474.097	524	€ 4.721	€ 2.778.738	250	€ 11.114
Ruurlo	€ 1.603.533	391	€ 4.101	€ 915.212	171	€ 5.352
Jeugdhulp buiten gemeente volgens wpb				€ 2.629.610	96	€ 27.391
Totaal	€ 9.049.776	2167	€ 4.176	€ 10.442.993	1118	€ 9.340

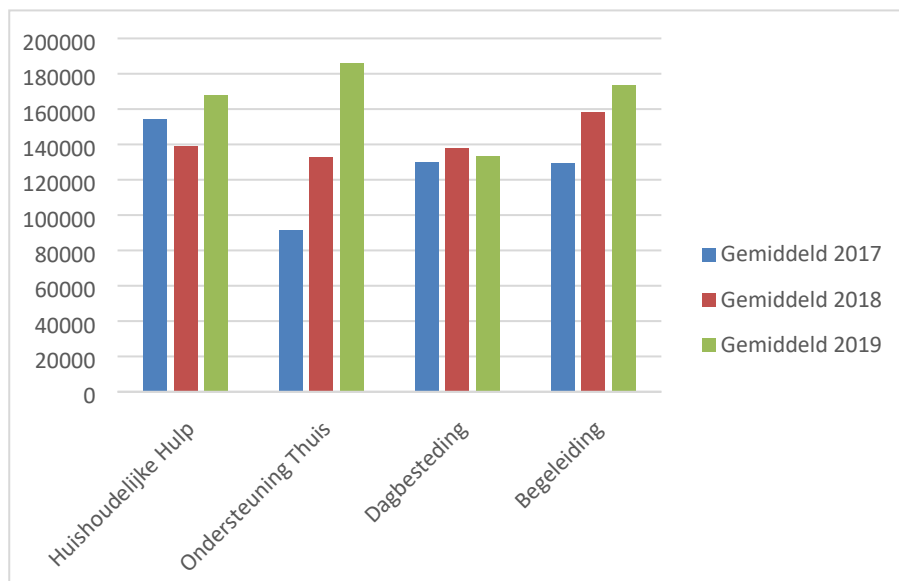
PGB budget 2019 per kern	Budget WMO	Aantal inwoners met een WMO maatwerkvoorziening	Gemiddelde kosten WMO per inwoner met maatwerkvoorziening	Budget Jeugdhulp	Aantal inwoners met een Jeugdhulp maatwerkvoorziening	Gemiddelde kosten Jeugdhulp per inwoner met maatwerkvoorziening
Borculo	€ 102.285	39	€ 2.622	€ 59.232	11	€ 5.384
Eibergen	€ 170.275	41	€ 4.153	€ 103.249	16	€ 6.453
Neede	€ 221.790	56	€ 3.960	€ 213.668	26	€ 8.218
Ruurlo	€ 37.219	8	€ 4.652	€ 9.456	4	€ 2.364

Bestedingen PGB budget 2019	Totaal
WMO	€ 446.525
Jeugdwet	€ 275.265
Totaal	€ 721.790

In bovenstaande tabellen is per kern weergegeven wat het aantal voorzieningen is dat is ingezet, wat de kosten zijn die daarbij horen en wat de gemiddelde kosten per voorziening zijn. Er is een onderscheid gemaakt tussen maatwerkvoorzieningen en voorzieningen in het kader van een persoonsgebonden budget (PGB). Wat opvalt, is dat de gemiddelde kosten per kern bij Wmo dichter bij elkaar liggen dan bij Jeugd. Dat heeft er mee te maken dat er bij Jeugd zeer intensieve en dure trajecten zijn.

Bij zorgtoewijzingen is er een verschil tussen de beschikte zorg (datgene wat we als gemeente hebben toegewezen) en de daadwerkelijk geleverde zorg (en de kosten die dat uiteindelijk met zich mee brengt). Niet alle beschikte zorg wordt ingezet, bijvoorbeeld omdat zorg niet langer nodig is of omdat er tijdelijk minder geleverd wordt door vakantie van de inwoner. Bij ZIN (Zorg in Natura; door de gemeente gecontracteerde zorg) komt dat naar voren in een verschil tussen de beschikkingen en de declaraties die aanbieders versturen. Bij PGB (Persoonsgebonden budget, waarbij de inwoner bepaalt wie de zorgverlener wordt) krijgen we dit als gemeente achteraf inzichtelijk, omdat betaling verloopt via de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

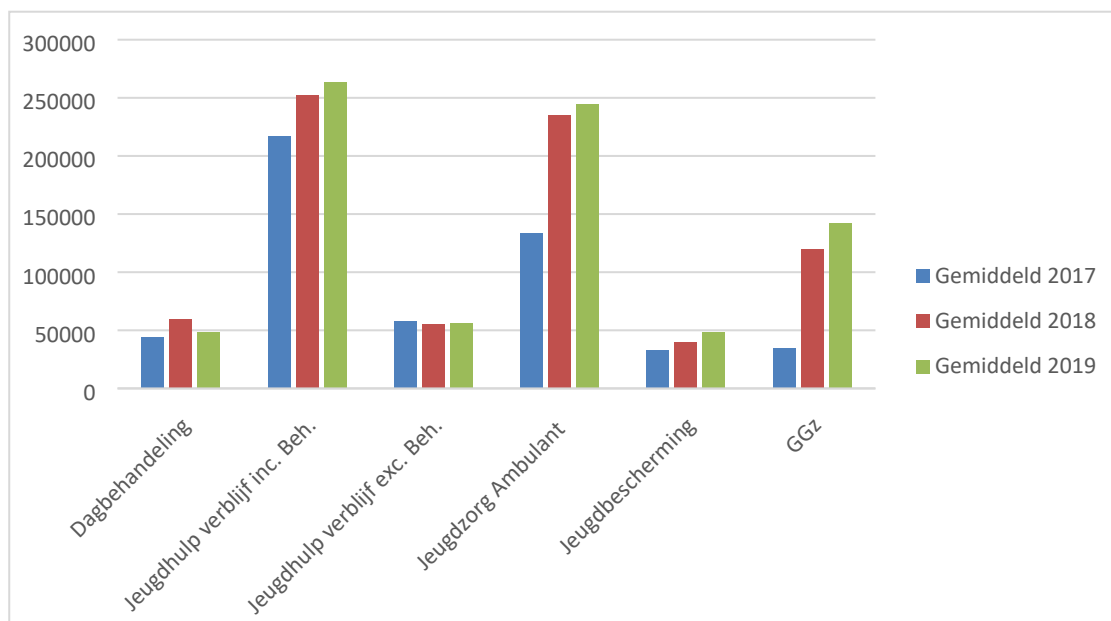
2.2 KOSTENVERGELIJKING WMO 2017 – 2018 - 2019

In bovenstaande tabel is het totaal bedrag aan voorzieningen Wmo weergegeven van zowel 2017, 2018 en 2019. Huishoudelijke verzorging wordt nu geregistreerd onder Ondersteuning Thuis. Voor de totale kosten huishoudelijke hulp kunnen deze twee zorgvormen bij elkaar worden opgeteld, dat is een bedrag van €4.680.000. Per jaar wordt er fors meer uitgegeven op de grootste zorgvormen. Dit komt vooral doordat:

- het aantal zorgvragen toeneemt, maar ook de intensiteit van de zorg toeneemt;
- de tarieven voor deze vormen van zorg zijn gestegen, met name door de gewijzigde CAO voor deze beroepsgroep;
- het aantal afgegeven voorzieningen is gestegen. De reden hiervan is de invoering van het abonnementstarief (een vast tarief voor de eigen bijdragen aan Wmo-voorzieningen).

2.3 KOSTENVERGELIJKING JEUGDHULP 2017 – 2018 – 2019

In bovenstaande tabel zijn de grootste zorgvormen voor jeugd weergegeven. Ook voor jeugd zijn de lasten per periode fors toegenomen. Aandachtspunt hierbij is dat van aanbieders in de GGZ in 2017 en ook begin 2018 niet alle betalingen via het gegevensknooppunt werden verwerkt, terwijl eigenlijk alle zorgleveranciers dit vanaf begin 2017 hadden moeten doen. In de loop van 2018 zijn de meeste aanbieders in de GGZ dit wel gaan doen. Dit verklaart de relatief grote stijging tussen 2017 ten opzichte van 2018 en 2019. Hetzelfde geldt, maar dan in mindere mate, voor de ambulante hulpverlening.

In de jeugdhulp komen de stijgende lasten met name voort uit een toenemende vraag en een stijging van het aantal toegekende voorzieningen. Ook de complexiteit van problematiek en daarmee de zwaarte van ingezette voorzieningen neemt toe.

2.4 OVERZICHT TELEFONISCH CONTACT INWONERS MET VOORMEKAAR

	aantal gesprekken	Aantal meldingen	Wel gesprek geen melding
2018	7086	1854	5232
2019	7719	1792	5927

(EXCLUSIEF DIRECT CONTACT MET VMK REGISSEUR)

In bovenstaande tabel is het aantal telefonische contactmomenten met inwoners weergegeven. Als een telefoongesprek leidt tot een melding, volgt er een keukentafelgesprek. Wanneer er geen melding volgt, betekent dit dat door het telefonisch contact de inwoner ondersteund is in, of begeleid naar, het vinden van de juiste voorliggende voorziening, gebruik van een algemene voorziening of is verwezen naar een andere organisatie.

HOOFDSTUK 3

FINANCIËN SOCIAAL DOMEIN

IN DIT HOOFDSTUK GAAN WE IN OP DE FINANCIËN BINNEN HET SOCIAAL DOMEIN. WE GEVEN EEN BEELD VAN 2019. DIT BEELD KOMT OOK TERUG IN DE JAARRAPPORTAGE BINNEN DE REGULIERE P&C-CYCLUS VAN DE GEMEENTE, MAAR IN DEZE VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE KRIJGT U EEN UITGEBREIDE INHOUDELIJKE TOELICHTING. TENSLOTTE VOLGT EEN SAMENVATTING VAN DE FINANCIËN EN EEN MEERJARIG VOORUITZICHT.

3.1 JAAROVERZICHT 2019

Het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' laat in 2019 een nadeel zien van €272.000,- (peildatum 22 april 2020). Er vindt op dit moment echter nog volop afstemming plaats over de geleverde productie in 2019 met de zorgaanbieders. Het daadwerkelijke resultaat kan daardoor veranderen.

Hoewel het negatieve resultaat relatief beperkt is in relatie tot de totale omvang, moet geconstateerd worden dat de verschillen per onderdeel groot zijn. Met name op het gebied van de zorg in natura zijn de lasten flink hoger dan geraamd. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door lagere lasten op het budget PGB, algemene voorzieningen, inburgering en het uitvoeringsprogramma 'Samen Denken, Samen Doen'.

In de volgende tabel geven we een cijfermatig overzicht van het resultaat van dit moment (laatste kolom). De cijfers in dit hoofdstuk sluiten niet volledig aan bij de bedragen genoemd in hoofdstuk 2. De bedragen in hoofdstuk 3 gaan puur over de bedragen die gemoeid zijn met Zorg in Natura. De bedragen in dit hoofdstuk omvatten ook uitvoeringskosten, facturen van aanbieders die niet via de standaard route kunnen declareren en subsidies

Tabel: Lasten en baten 2019

	(x 1.000)	Resultaat 2018	Begroting 2019	Resultaat 2019
Lasten				
A	Maatschappelijke Ondersteuning	9.628	10.395	10.818
B	PGB Jeugd	388	410	318
C	PGB WMO	679	590	478
D	Zorg In Natura Jeugd	9.406	9.437	10.842
E	Algemene voorzieningen	1.922	2.358	2.024
F	Inburgering		530	218
G	Uitvoeringsplan Samen denken, Samen doen	177	982	476
H	Overhead/loonkosten	3.811	3.694	3.574
	Totaal	26.011	28.396	28.748
I Baten				
	Eigen bijdrage	662	447	495
	Verevening	123		62
	Inburgering		30	-1
	Totaal	785	477	556

Saldo	25.226	27.919	28.192

TOELICHTING OP DE ACTIVITEITEN

Er volgt nu een toelichting op de verschillende activiteiten uit deze tabel die samen het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' vormen. Er is voor gekozen om in de toelichting niet alleen de vergelijking tussen begroting en realisatie te maken. Er wordt ook een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de lasten van 2019 ten opzichte van 2018. Elke titel begint met een hoofdletter, deze hoofdletter komt terug in de tabel 'Lasten en baten 2019' op pagina 8.

A Maatschappelijke ondersteuning

Om meer duidelijkheid te kunnen geven over de kosten van post 'Maatschappelijke ondersteuning', maken we gebruik van onderstaande tabel met een verder uitgesplitst overzicht van de totale lasten per voorziening in 2018 en in 2019.

Tabel Maatschappelijke ondersteuning. Lasten per voorziening 2018 en 2019
(peildatum 23 maart 2020)(x 1.000)

Voorziening	2018	2019 begroot	2019 realisatie
Algemene voorzieningen	232	153	276
Mantelzorgcompliment	71	70	67
Ondersteunende begeleiding		5	6
Vervoersvoorzieningen	690	565	737
Woonvoorzieningen	202	117	289
Rolstoelen	303	210	224
Onderhoud Wmo voorzieningen	201	140	196
Huishoudelijke verzorging	1.915	1.825	2.195
Ondersteuning Thuis	1.714	3.075	2.485
Huishoudelijke Hulp Toelage	407	375	136
Begeleiding Individueel (inclusief dagbesteding)	3.867	3.697	4.070
Overige	48	163	135
Totaal	9.650	10.395	10.818

TOELICHTING TABEL MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Binnen de voorziening 'Maatschappelijke ondersteuning' is sprake van een tekort van € 423.000. Naast een paar kleine afwijkingen is dit tekort vooral te verklaren door een stijging van de lasten van de zogenaamde "oude WMO voorzieningen" (woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen, inclusief het onderhoud van voorzieningen). Gezamenlijk laten deze voorzieningen een tekort ten opzichte van de begroting zien van € 414.000.

Hiervoor zijn twee verklaringen te geven:

- In 2019 is er sprake geweest van een specifieke individuele woningaanpassing die relatief zwaar op de begroting heeft gedrukt (€150.000). Dit was een noodzakelijke voorziening;
- De verwachting was dat de negatieve gevolgen van de invoering van het abonnementstarief vooral merkbaar zou zijn bij voorzieningen als huishoudelijke hulp en individuele begeleiding. Daar is in de begroting ook rekening mee gehouden. We zien nu dat het abonnementstarief er ook voor heeft gezorgd dat er een toename is op het aantal klassieke WMO voorzieningen. We hebben het dan over rolstoelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen en het bijbehorend onderhoud.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHT VAN DE REALISATIE 2018

Zoals te zien is in de tabel, kent 'Maatschappelijke ondersteuning' in 2019 ten opzichte van de jaarrekening van 2018 hogere lasten tot een bedrag van € 1.168.000. Deze stijging komt vooral door de invoering van het abonnementstarief. Op vrijwel alle ondersteuningsvormen binnen 'Maatschappelijke ondersteuning' zien we een toename van lasten. Ook is er sprake van een groter aantal inwoners dat gebruik maakt van deze voorzieningen.

B en C Persoonsgebonden Budget (PGB) Jeugd en Wmo

De lasten op de onderdelen Persoonsgebonden budget (PGB) Jeugd en Wmo in de tabel 'lasten en baten 2019' op pagina 8 laten weinig verschillen zien ten opzichte van de begroting en 2018. We kiezen er daarom voor de toelichting voor de PGB Jeugd en Wmo samen te behandelen. Hier laten we de kosten zien die worden gemaakt door inwoners die een PGB toegekend hebben gekregen. In hoofdstuk 2 wordt bij PGB het toegekende budget genoemd; dit wordt niet altijd volledig benut.

TOELICHTING

Er is sprake van een voordeel. In Berkelland gaan we zorgvuldig en terughoudend om met het inzetten van een PGB. Vanaf 2015 is er sprake van een gestaag dalende lijn voor wat betreft de lasten.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHT VAN DE REALISATIE 2018

Waar de lasten in 2018 nog uitkwamen op € 1.000.000,- (waarop ook de begroting 2019 is gebaseerd) is er in 2019 een verdere daling te zien.

D Zorg in Natura Jeugd

Om dieper op de kostenpost 'Zorg in Natura Jeugd' van de tabel 'lasten en baten 2019' op pagina 8 in te kunnen gaan, maken we gebruik van onderstaande tabel met een verder uitgesplitst overzicht van de totale lasten per voorziening binnen 'Zorg en Natura Jeugd' in 2018 en in 2019.

Tabel Zorg in natura. Lasten per voorziening Jeugdhulp 2018 en 2019 (peildatum 23 maart 2020)(x 1.000)

Voorziening	2018	2019 Begroot	2019 Realisatie
Landelijke en Bovenregionale zorg	-27	4	96
GGz en Dyslexie	1.713	1.600	1.782
Opvoedhulp, verblijf en Ambulante zorg	6.924	6.936	7.969
Veilig Thuis Noord Oost Gelderland	271	276	275
Zorg van Gecertificeerde instellingen	525	621	719
Totaal	9.406	9.437	10.841

TOELICHTING OP DE BEGROTING ZORG IN NATURA JEUGD 2019 EN REALISATIE TOT NU TOE

Ten opzichte van de begroting zijn er op de kostenpost 'Zorg in Natura Jeugd' over de hele breedte nadelige verschillen. Met name op de voorziening 'Opvoedhulp, verblijf en Ambulante zorg' zijn de lasten hoger dan vooraf verwacht.

Dit komt voor een deel door de toename van het aantal en de duur van maatregelen die worden uitgevoerd door de Gecertificeerde Instellingen. Dit is in de hele Achterhoek het geval. Verschillende factoren zijn daarop van invloed (aangescherpte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, een betere samenwerking tussen Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, lokale teams, de beschikbaarheid passende jeugdhulp). Er ligt een relatie tussen de toename van kosten van Gecertificeerde Instellingen (GI's) en de toename van kosten van jeugdhulp. Want als GI's betrokken zijn, is er meestal ook sprake van zeer intensieve ambulante jeugdhulp of jeugdhulp met verblijf. Daarnaast is de toename van de kosten te verklaren door een toename van het aantal

cliënten met ambulante jeugdhulp. Ook op het gebied van GGz, Dyslexie en LVB (Licht Verstandelijke Beperking) zijn de kosten hoger dan begroot. Zij zijn ten opzichte van 2018 echter minder hard gestegen.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHTE VAN DE REALISATIE 2018

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is de begroting 2019 gebaseerd op de realisatie 2018. De toelichting die hierboven is gegeven geldt daarom ook hier.

E Algemene Voorzieningen

Met 'Algemene Voorzieningen' in de tabel 'lasten en baten 2019' op pagina 8 bedoelen we de voorzieningen waar geen verwijzing voor nodig is. De Algemene Voorzieningen zijn in de volgende tabel verder uitgesplitst.

Tabel Lasten Algemene Voorzieningen 2018 en 2019 (peildatum 23 maart 2020) (x 1.000)

	2018 Realisatie	2019 Begroot	2019 Realisatie
Subsidies	1.267	1.651	1.302
Gemeenschappelijke regelingen	626	681	666
Overige	29	26	56
Totaal	1.922	2.358	2.024

TOELICHTING

Onder 'Algemene Voorzieningen' vallen met name subsidies aan verschillende instellingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de subsidie aan Betula en Yunio (Consultatiebureau). We verstrekken deze subsidies, omdat deze instellingen uitvoering geven aan wettelijke taken en/of preventieve activiteiten in Berkelland. Op de begroting 2019 is een voordeel zichtbaar van bijna € 400.000,-. Dit komt met name door de afbouw van de subsidie aan Betula. Zoals afgesproken, blijft het budget wel beschikbaar voor toekomstige voorzieningen. Voor het overige bestaat dit voordeel uit verschillende kleine bedragen 'niet besteed subsidiebudget'.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHTE VAN DE REALISATIE 2018

Het verschil ten opzichte van 2018 is met name te verklaren door de indexering van subsidies en gemeenschappelijke regelingen.

F Inburgering

In 2019 is de activiteit 'Inburgering' toegevoegd aan het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft'. Inburgering gaat om de participatie en integratie van statushouders. Voor 2017 tot en 2019 zijn hiervoor door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Daarop is een plan vastgesteld waarvoor deze incidentele middelen als dekking gelden. Het aantal statushouders in Berkelland is minder gebleken dan het aantal waarop de toegekende middelen van het Rijk is gebaseerd. In 1 juli 2021 treedt de nieuwe inburgeringswet in werking. Bij de invoering van deze wet worden de nodige financiële aanloopproblemen verwacht. We kiezen er daarom voor om het restantbedrag hiervoor te reserveren.

G Uitvoeringsprogramma 'Samen Denken, Samen Doen'

In hoofdstuk 4 van deze verantwoordingsrapportage gaan we inhoudelijk dieper in op het uitvoeringsprogramma en de effecten die we beogen.

Er is een voordeel zichtbaar op deze activiteit. Dit komt vooral omdat hier projecten worden begroot die meerjarig kunnen zijn, zoals het Preventie Platform Jeugd en Jimmy's / jongerenwerk. Wat we hiermee bedoelen, is dat als een project uit het uitvoeringsprogramma start, we de totale lasten voor de gehele looptijd op dat moment begroten. Ook wanneer die lasten in volgende begrotingsjaren plaats vinden.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHTE VAN DE REALISATIE 2018

Het begrotingsjaar 2018 geldt als het opstartjaar van het uitvoeringsprogramma. In dat jaar zijn we begonnen met de eerste projecten. In 2019 zijn veel meer projecten begonnen. Bovendien is er overloop van projecten die in 2018 zijn opgestart en deels worden uitgevoerd in 2019.

H Uitvoeringskosten (Overhead/loonkosten)

TOELICHTING OP HET VERSCHIL TEN OPZICHTE VAN DE REALISATIE 2018

Zoals u kunt lezen in de tabel 'lasten en baten 2019' op pagina 8, zijn er lagere lasten voor uitvoering doorbelast aan het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft'. Vanaf 2018 is Voormekaar onderdeel van de gemeentelijke organisatie en daarmee ook technisch een team, net als alle andere teams van de gemeente Berkelland. Dit betekent dat de lasten worden doorverdeeld volgens de gemeentelijke systematiek. De indirecte uitvoeringslasten (zoals huisvesting, ICT etc.) worden toegeschreven aan bedrijfsvoering. Uit de landelijke benchmark die vorig jaar is gehouden blijkt dat de gemeente Berkelland lagere uitvoeringskosten heeft dan de gemiddelde gemeente.

I Baten

TOELICHTING OP DE BATEN 2019

Onder 'Verevening' staat in de tabel 'lasten en baten 2019' een incidentele, niet geraamde opbrengst vanuit de gemeente Bronckhorst. Dit is een correctie op de eerder overeengekomen verevening Jeugdhulp. Mocht een gemeente nog een vergoeding ontvangen van het Rijk, dan is destijds afgesproken dat deze gecorrigeerd zou worden op de verevening. De gemeente Bronckhorst heeft succesvol beroep kunnen doen op de compensatieregeling Voogdij, 18+. In 2019 hebben wij ons aandeel in deze vergoeding ontvangen.

TOELICHTING OP HET VERSCHIL IN BATEN TEN OPZICHTE VAN 2018

De opbrengst uit eigen bijdragen is ten opzichte van 2018 flink afgenomen. Dit is direct het gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

3.2 ONTWIKKELING VAN DE RIJKSMIDDELEN

Vanaf 2019 zijn de middelen die het Rijk beschikbaar stelt, niet meer als apart onderdeel van de algemene uitkering zichtbaar. Het is daarmee ook niet meer volledig te bepalen in hoeverre wij als gemeente gecompenseerd worden voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein. Dat zou er toe kunnen leiden dat onder de invloed van autonome prijsontwikkelingen de taakstelling verder onder druk komt te staan. Terwijl we daar eigenlijk, maar dus niet specifiek te herleiden, voor worden gecompenseerd in de algemene uitkering. Het college hanteert daarom de volgende uitgangspunten:

- het aandeel van de algemene uitkering komt grofweg overeen met de omvang van het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft';
- wanneer de algemene uitkering stijgt (acres), wordt de ruimte die daardoor ontstaat aangewend ter dekking van de lasten in het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' en daarmee ook van de taakstelling;
- wanneer het Rijk een specifieke vergoeding voor een beleidsmatige ontwikkeling toevoegt, wordt deze eveneens volledig ingezet ter dekking van het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft';
- de feitelijke stand van zaken van het programma wordt in het boekjaar zelf vastgesteld tijdens de rapportages van de reguliere planning en control cyclus.

In de volgende tabel ziet u een overzicht van wat wij in 2019 van het Rijk hebben ontvangen voor de uitvoering van de taken op het gebied van Wmo en Jeugd. De algemene uitkering en andere overeengekomen dekkingsmiddelen hebben zich als volgt ontwikkeld in 2019 (ten opzichte van 2018). Onder 'Wmo 1995' in deze

tabel leest u het bedrag dat wij van oudsher ontvangen voor uitvoering van de zogenaamde klassieke Wmo voorzieningen, zoals rolstoelen, woningaanpassingen en woonvoorzieningen.

Ontwikkeling middelen van het Rijk en overige dekkingsmiddelen Sociaal Domein 2019 (x1000)			
	2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
Integratie-uitkering 2018	18.265	18.650	18.650
Meicirculaire	-	1.768	1.768
Aanpassing Maatstaf Medisch Gebruik	-		301
WMO 1995	1.350	1.350	1.350
Totaal beschikbaar	19.615	21.768	22.069

3.3 EFFECT OP DE BEGROTING 2020 EN OVERZICHT FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

In de voorgaande paragrafen heeft u kunnen lezen dat er overschrijdingen zijn op de voorzieningen 'Maatschappelijke ondersteuning' en 'Zorg in Natura Jeugd'. We verwachten dat deze overschrijdingen structureel zijn en dat deze de komende jaren verder stijgen. Dit heeft dan ook een effect op de begroting van 2020 en verder. De begroting moet een reële weergave van de verwachte lasten zijn. Om aan deze voorwaarde te voldoen, moet er, op basis van het huidige inzicht, voor Zorg in Natura € 1.474.000 aan de begroting 2020 en verder worden toegevoegd. Dit wordt in de bestuursrapportage meegenomen.

Nu volgt een overzicht van de financiële ontwikkelingen Wmo en Jeugdzorg tot en met 2022. We noemen daarbij ook de gewenste effecten van de besparingsmogelijkheden zoals we die hebben genoemd in het plan 'Doorpakken sturen in het sociaal domein' en wat het resterende tekort is na deze maatregelen. Daarnaast geven we aan wat het effect is van de overschrijdingen op de reserve. Het is belangrijk te benadrukken dat deze bedragen niet in beton gegoten zijn, omdat we bijvoorbeeld nog geen inzicht hebben in de ontwikkeling van de inkomsten en de gevolgen van de Corona-crisis. We vinden het echter belangrijk een meerjaren perspectief te bieden. Voor de zomer wordt door een Business Controller sociaal domein een diepgaande analyse gedaan van de financiële situatie. Na deze analyse kunnen we ook beter bepalen waardoor dit tekort in 2019 precies is ontstaan en of het (op alle onderdelen) structureel is. Ook verwachten we met deze analyse onze sturing in het sociaal domein te versterken. Hierover leest u meer in het plan 'Doorpakken Sturen in het Sociaal Domein'. Tenslotte is belangrijk om te vermelden dat tegenover deze lastenstijging (nog) geen vergoeding van het Rijk staat. De taakstelling om de nieuwe taken uit te voeren tegen de middelen die daartoe van het Rijk worden ontvangen, komt daarmee aanvullend onder druk te staan.

Overzicht Doorwerking Overschrijding Zorg in natura op de komende begrotingen (X1000)

Lasten	Resultaat 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A: WMO ZIN	10.818	10.375	11.177	11.177
B: PGB WMO	478	590	467	467
C: PGB Jeugd	318	410	318	318
D: Jeugd ZIN	10.841	9.527	10.697	10.697
E: Uitvoeringskosten	3.574	3.789	3.789	3.789
F: Nieuw Beleid			304	304
	26.029	24.691	26.752	26.752
Baten				
G: Inning Eigen Bijdrage	546	445	445	445
H: Rijksmiddelen	20.000	20.050	20.050	20.050
I: Toevoegingen na mei- /decembercirculaire	2.069	1.759	2.023	1.377
	22.615	22.254	22.518	21.872
J: Saldo	3.414	2.437	4.234	4.880
K: Bezuiniging op overig beleid	345	509	902	912
L: Tekort/taakstelling	3.069	1.928	3.332	3.968
Besparingen door sturingsmaatregelen				
M: Actieve casusregie		427	835	1.054
N: Totaal		-	750	1.500
	0	427	1.585	2.554
O: Resterend tekort/taakstelling	3.069	1.501	1.747	1.414
Reserve				
P: Stand Reserve per 1-1		5.198	3.697	1.950
Q: Stand Reserve per 31-12		3.697	1.950	536

TOELICHTING OP HET OVERZICHT 'DOORWERKING Overschrijding ZORG IN NATURA OP DE KOMENDE BEGROTINGEN'

De bedoeling van dit overzicht is dat in één oogopslag duidelijk is hoe het staat met de financiën sociaal domein. Daarom zijn enkele posten die in eerder in dit hoofdstuk werden gespecificeerd, in deze tabel samengevoegd. De posten die hier niet worden toegelicht, zijn eerder in dit hoofdstuk al uitgebreid aan de orde gekomen. Dit betreft alleen de nieuwe taken Wmo en jeugd; het uitvoeringsplan, inburgering en de algemene voorzieningen staan hier niet in.

Bij de lasten valt onder 'nieuw beleid' (Rij F) de punten waar bij de Perspectiefnota middelen voor worden aangevraagd. Het gaat hier om Jimmy's / Jongerenwerk (meer leest u hierover in Hoofdstuk 4, evaluatie uitvoeringsprogramma). Tot en met 2020 zullen deze lasten gedekt worden uit het uitvoeringsprogramma 'Samen Denken Samen Doen'. Vanaf 2021 komt de dekking voort uit de bezuinigingen op algemene voorzieningen. Daarnaast gaat het om de inzet van de Business Controller sociaal domein en nieuwe taken door de invoering van de Wet verplichte GGZ (wettelijke taak).

Mei-/decembercirculaire (Rij I)

Het gaat hier met name om de extra middelen die door het Rijk zijn toegevoegd naar aanleiding van de landelijke onderzoeken naar de stijgende kosten in de jeugdzorg. Deze middelen lopen door tot 2022. Het is nog onbekend of er na 2022 extra middelen worden toegevoegd.

Bezuinigingen overig beleid (Rij M)

Dit zijn de bezuinigingen die in 2019 zijn doorgevoerd op de reguliere uitgaven binnen het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft'. Het gaat veelal om subsidies die vallen onder de Algemene voorzieningen. Deze voorzieningen moeten het beroep op zwaardere en daarmee duurdere zorg voorkomen en verminderen. De ruimte die met deze middelen ontstaat, kan ingezet worden voor het tekort of ter dekking dienen van voorstellen voor nieuw beleid (zie Rij F, Jimmy's / Jongerenwerk).

Tekort (Rij N)

Dit is het verschil tussen de uitgaven en de middelen die hier tegenover staan, zonder verdere inzet van stuurmaatregelen.

Besparingen doorpakken sturen in het sociaal domein (Rij M en N)

Hiermee bedoelen we de acties en inzet door actieve casusregie, zoals ze in het plan 'Doorpakken sturen in het sociaal domein' beschreven zijn.

Resterend tekort / taakstelling (Rij O)

Hier leest u het huidige tekort waar nu nog geen oplossing voor gevonden is.

Reserve (Rij P en Q)

Het gaat hier om de reserve nadelen decentralisaties. We maken hier gebruik van om het tekort op het sociaal domein op te vangen. De benutting van deze reserve voor 2020 is gebaseerd op de primitieve begroting 2020, waarbij in de opstelling het resultaat van 2019 nog niet is meegenomen. Dit wordt meegenomen in de bestuursrapportage, waar de begroting wordt bijgesteld met inzichten op basis van de jaarrekening 2019. We verwachten dat we in 2020 daarom een groter beroep op de reserve moeten doen, waardoor deze eerder is uitgeput.

HOOFDSTUK 4

INZET VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA

IN 2018 ZIJN WIJ GESTART MET HET UITVOERINGSPROGRAMMA 'SAMEN DENKEN, SAMEN DOEN'. DIT UITVOERINGSPROGRAMMA VALT ONDER HET PROGRAMMA 'ZORG VOOR WIE DAT NODIG HEEFT'. HET UITVOERINGSPROGRAMMA ZET IN OP HET REALISEREN VAN MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN IN HET SOCIAAL DOMEIN, MET ALS DOEL EEN STRUCTURELE BIJDRAGE TE LEVEREN AAN KOSTENVERLAGING EN/OF EEN BETERE DIENSTVERLENING AAN ONZE INWONERS. IN DIT HOOFDSTUK EVALUEREN WIJ DE EERSTE JAREN VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA.

In het uitvoeringsprogramma werken we met de volgende zes thema's:

- thema 1: werken vanuit de bedoeling
- thema 2: meedoen
- thema 3: veilig thuis en in de buurt
- thema 4: armoede
- thema 5: gezonde leefstijl
- thema 6: mantelzorg

In de verantwoordingsrapportage 2018 zijn de maatschappelijke effecten en succesfactoren benoemd en is een nulmeting gegeven met een aantal indicatoren. Elk thema beoogt één of meerdere maatschappelijke effecten te sorteren waarbij succesfactoren geformuleerd zijn. Succesfactoren zijn activiteiten en processen die volgens ons nodig zijn om doelstellingen te realiseren en een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke effecten. Een aantal succesfactoren komt bij verschillende thema's terug. Vervolgens zijn de maatschappelijke effecten op onderdelen meetbaar gemaakt met indicatoren.

In deze rapportage evalueren we de inzet van de projecten die in het kader van het uitvoeringsprogramma zijn gestart. We maken aan de hand van deze evaluatie een afweging wat we wel en niet uit het uitvoeringsprogramma in 2021 willen voortzetten. De opbouw van dit hoofdstuk is als volgt:

- Per thema volgt, naast de eerder genoemde maatschappelijke effecten en succesfactoren, een beknopt overzicht van de behaalde resultaten en conclusies;
- Deze worden samengevat in overkoepelende conclusies, waarin ook de samenhang tussen de verschillende projecten naar voren komt;
- Aan de hand van deze conclusies geven we aan of en zo ja, op welke manier we deze projecten willen borgen. Dit is samengevat in een overzicht met de benodigde middelen;
- In de bijlage staat ten slotte een overzicht van de indicatoren, zowel de 0-meting als de 1-meting.

4.1 THEMA 1: WERKEN VANUIT DE BEDOELING

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. *Inwoners worden in hun eigen leefomgeving effectief en efficiënt geholpen met hun (hulp)vraag.*
2. *Er wordt door alle netwerkpartners gewerkt 'vanuit de bedoeling'. Daaronder vallen gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties, vrijwilligersorganisaties en zorgverleners.*

SUCCESSFACTOREN

In het kader van professioneel samenwerken, willen wij meer vanuit vertrouwen gaan samenwerken. Om dit te bereiken, werken we volgens de methodiek 'werken vanuit de bedoeling'. Wij streven naar een zo groot mogelijke bekendheid van deze werkmethode bij onze samenwerkingspartners. Om dat te bereiken is het van

belang dat partners in het sociaal domein elkaar kennen, snel weten te vinden en constructief samenwerken. Wij streven er naar dat inwoners adequaat en efficiënt toegeleid worden naar de juiste hulp, uitgaande van hun eigen kracht. De verordeningen binnen de gemeente Berkelland ondersteunen deze dienstverlening en het werken vanuit de bedoeling. Er is sprake van één gezin, één plan, één regisseur. Rollen en verantwoordelijkheden moeten eenduidig helder zijn bij alle partijen. Aandachtspunt blijft dat we weten hoe en wanneer gegevens gedeeld en verwerkt mogen worden.

BEHAALDE RESULTATEN

- Businesscase 'Werken vanuit de bedoeling' is gereed. De businesscase bestaat uit een visual harvest (tekening) en een uitgeschreven verhaallijn in boekvorm. Hierin staan casussen beschreven wat er mis gaat/mis kan gaan en hoe wij dit beter kunnen, willen en gaan doen (veranderende denk- en werkwijze).
- 'Werken vanuit de bedoeling' is als uitgangspunt opgenomen in het project doorontwikkeling Voormekaar.
- 'Werken vanuit de bedoeling' is onderdeel van 'Samen aan het stuur'.
- 'Werken vanuit de bedoeling' is onderdeel en uitgangspunt van de nieuwe 'Verordening sociaal domein'. In dit proces krijgen we steeds meer inzicht in de privacy wetgeving en overige juridische randvoorwaarden.
- De Berkellandwijzer (digitale sociale kaart) is ontwikkeld en geïmplementeerd.
- Er is een ontwikkelteam opgericht dat zich richt op het project 'één gezin, één plan, één regisseur'. De randvoorwaarden om te werken vanuit de bedoeling brengen zij in beeld.
- Binnen het project 'één gezin, één plan, één regisseur' leidt gezamenlijke intervisie tussen SDOA en Voormekaar ertoe dat professionals sneller tot passende ondersteuning komen bij complexe vragen van inwoners.

CONCLUSIE

De businesscase 'Werken vanuit de bedoeling' en de nieuwe Verordening sociaal domein, die in samenwerking met diverse partners tot stand komt, maakt voor ons duidelijk wat werken vanuit de bedoeling is en welke randvoorwaarden daarbij horen. Het vraagt een andere denk- en werkwijze van de uitvoerende medewerkers. Hierin moeten nog stappen gezet worden. De nieuwe privacy wetgeving maakt het een uitdaging om vanuit de bedoeling te kunnen werken. Binnen de Verordening sociaal domein wordt een goede balans gezocht tussen de juridische randvoorwaarden en het werken vanuit de bedoeling.

Met de implementatie van de Berkellandwijzer zijn (professionele) partners in het sociaal domein bekend en kunnen inwoners hen en professionals elkaar sneller vinden. Het voorliggende veld is eerder in beeld, waardoor er sneller ingezet kan worden op preventie.

De Voormekaar teams en de uitvoerende medewerkers van de SDOA werken samen aan complexe casuïstiek. Onafhankelijke cliëntondersteuning is aanwezig en goed vindbaar voor onze inwoners.

4.2 THEMA 2: MEEDOEN

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. (Kwetsbare) inwoners ontwikkelen zich verder door participatie en krijgen waar nodig daar passende ondersteuning bij.
2. Alle inwoners van de gemeente Berkelland tellen en doen mee.

SUCCESFACTOREN

Meedoen aan de samenleving kan op veel manieren. Wij vinden het belangrijk dat meer inwoners in de gemeente Berkelland (blijvend) participeren in de vorm van onderwijs, vrijwilligerswerk of op de arbeidsmarkt. Hiervoor willen we deze inwoners bereiken en activeren. Het is daarom belangrijk dat partners in het sociaal domein elkaar kennen en goed samenwerken.

We willen graag dat jongeren in elke kern meer mogelijkheden hebben om zich te ontwikkelen en dat in elke kern inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt mee kunnen doen. Herkenbare en benaderbare ontmoetingsplekken kunnen hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

Randvoorwaarden om mee te kunnen (blijven) doen, zijn onder andere de toegankelijkheid van voorzieningen/ regelingen voor mensen met een laag inkomen en een dekkend en betaalbaar aanbod van vervoersvoorzieningen.

BEHAALDE RESULTATEN

- Inventarisatie van de behoeften en bestaande sociale activiteiten met locaties is gerealiseerd. De definitie/ kaders voor een Multifunctionele Ontmoetings Plek (MOP) is/zijn geformuleerd.
- Platform Vrijwilligers is opgestart met de inzet van een kwartiermaker.
- Het project dementievriendelijke samenleving is in uitvoering.
- De positieve ervaringen met Ondersteuning Thuis (OT) maken dat het wordt voortgezet als regulier beleid.
- De door Berkelland geïnitieerde cursus Ondersteuning Thuis is een door het ministerie erkende cursus geworden.
- De meedoenapplicatie is geïmplementeerd en opgestart.
- Er zijn Jimmy locaties gerealiseerd in Borculo en Neede.
- Er zijn twee jongerenwerkers actief in gemeente Berkelland. Er zijn diverse activiteiten in samenwerking met andere partners uitgevoerd door en voor jongeren en voor andere inwoners. Buurtbewoners weten beter wie ze waarvoor moeten aanspreken.
- Onderzoek naar vrijwilligersvervoer en de visie op vervoer zijn afgerond en bestuurlijk vastgesteld.

CONCLUSIE

De Multifunctionele Ontmoetings Plekken (MOP) in Berkelland worden omschreven als: A) (ontmoetings)voorzieningen in het kader van dagbesteding, B) verenigingsaccommodaties, in het kader van gezondheid, preventie en ontmoeting en C) dorpshuizen/ kulturhusen in de kernen. Een digitale ontmoetingsplek, evenals een bankje in een park of het koffiepoint in een supermarkt, worden niet gezien als een MOP.

Het Platform Vrijwilligers is in de opstartfase. Er zijn tot op heden weinig deelnemers aan het Platform Vrijwilligers.

Het project 'dementievriendelijke samenleving' heeft het onderwerp dementie een impuls gegeven; er is bewustwording gecreëerd onder professionals en inwoners. Gemeente Berkelland is letterlijk en figuurlijk een dementievriendelijke samenleving geworden.

Het gedachtegoed van Ondersteuning Thuis is een invulling van 'Werken vanuit de bedoeling' en wordt door veel partners beschouwd als een meerwaarde.

Met de meedoenapplicatie geven we uitvoering aan de kindregelingen. De meedoenapplicatie draagt bij aan maatschappelijke deelname van inwoners met een laag inkomen. Met deze regelingen kunnen kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar uit gezinnen met een minimuminkomen een financiële bijdrage krijgen voor school, computer, sport-, kunst- en educatieve activiteiten. De kindregelingen worden per 1 januari 2020 afgehandeld binnen de meedoenapplicatie. De inwoner ontvangt een voucher, die kan worden ingewisseld bij de winkelier of vereniging. De inwoners kunnen zich digitaal aanmelden via de webwinkel.

Door Jimmy's en de inzet van de jongerenwerkers komen thema's aan het licht waar jongeren mee worstelen. Jongeren worden regelmatig op weg geholpen richting meer toekomstperspectief (school, werk) waardoor zorg niet of minder nodig is. Inwoners en professionals ervaren minder jongerenoverlast, jongeren voelen zich gezien en serieus genomen en er vinden minder incidenten plaats.

In de visie op vervoer worden de rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen duidelijk.

Vrijwilligersvervoer in Berkelland is een aanvulling op het reguliere, dekkend vervoersaanbod in de gemeente.

4.3 THEMA 3: VEILIG THUIS EN IN DE BUURT

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. *Inwoners worden in hun eigen leefomgeving effectief en efficiënt geholpen met hun (hulp)vraag.*
2. *Inwoners voelen zich veilig in hun eigen leefomgeving.*

3. Kinderen en jongeren ontwikkelen zich en groeien op in een veilige leefomgeving.

SUCCESFACTOREN

Wij streven er naar dat onze inwoners veilig en vitaal kunnen opgroeien, leven, werken en wonen. Als inwoners onveilige situaties herkennen en signaleren, willen wij graag dat inwoners en partners weten waar zij hierover een melding kunnen doen. Signalen van onveiligheid komen daardoor bij de juiste persoon terecht. Om dat te bereiken is het van belang dat partners in het sociaal domein elkaar kennen, snel weten te vinden en constructief samenwerken. Wij streven er naar dat inwoners adequaat en efficiënt toegeleid worden naar de juiste, (in)formele hulp, vanuit de gedachte dat inwoners worden ondersteund uitgaande van hun eigen kracht. Leefbare kernen kunnen hieraan bijdragen. Aandachtspunt blijft dat we weten hoe en wanneer gegevens gedeeld en verwerkt mogen worden.

BEHAALDE RESULTATEN

- Er is per Voormekaar team een aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en kindermishandeling. Gezamenlijk is een lokaal actieplan opgesteld waar zij met regionale partners zoals Veilig Thuis, uitvoering aan geven.
- Er loopt een pilot Scheidingsloket in de gemeente Berkelland, waar inwoners terecht kunnen met hun vragen over echtscheidingen om te voorkomen dat kinderen door echtscheiding in de knel komen.
- Het pilotproject Inhuis Steungezinnen heeft tot nu toe drie koppelingen tot stand gebracht tussen vraaggezinnen en steungezinnen in Berkelland.
- Er zijn Praktijk Ondersteuners Huisartsenzorg-jeugd (POH-Jeugd) aan het werk bij de huisartsen in Eibergen, Borculo, Beltrum en Ruurlo.
- De campagne 'Heerlijk thuis in huis', bedoeld om inwoners bewust te maken van de mogelijkheden om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen, is opgezet en loopt nog, in samenwerking met de partijen ProWonen, VerduurSaam energieloket, Kruiswerk Achterhoek en Zlimthuis. Vrijwillige Wooncoaches voeren woongeluk gesprekken.
- Het Meldpunt niet-acute zorg is opgericht.

CONCLUSIE

Veilig Thuis wordt als organisatie gevonden als het meldpunt voor onveilige situaties. De samenwerking tussen Voormekaar en Veilig Thuis is erg goed. We voldoen hiermee aan de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

In het Scheidingsloket werken meerdere maatschappelijke partners (zoals Rabobank, kindbehartiger, Voormekaar) aan het voorkomen dat kinderen in de knel komen door echtscheidingen.

Door de inzet van de POH-jeugd is er meer passende ondersteuning op de juiste plek. De eerste evaluatie vindt voor de zomer plaats, maar we verwachten dat er hierdoor minder specialistische zorg wordt ingezet.

Heerlijk thuis in huis wordt goed gevonden door inwoners en wordt gecoördineerd vanuit het programma Plezierig Wonen.

De samenwerking rondom niet acute zorg is in werkprocessen goed gestroomlijnd en het meldpunt is goed vindbaar. Hiermee voldoen we aan de eisen uit de Wvvgg, die sinds 2020 in werking is.

4.4 THEMA 4: ARMOEDE

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. *Inwoners van de gemeente Berkelland hebben een gezonde financiële huishouding en krijgen waar nodig daar passende ondersteuning bij.*

SUCCESFACTOREN

Wij streven er naar, uit oogpunt van preventie, om armoede niet te laten ontstaan en daar waar inwoners armoede ervaren hen hierin te ondersteunen, uitgaande van hun eigen kracht. Er is sprake van een goede samenwerking tussen Voormekaar en SDOA en één regisseur. Rollen en verantwoordelijkheden moeten voor

iedereen duidelijk zijn. Ook willen wij de keten preventie, armoede en schulden versterken. Er is een goede digitale infrastructuur waarmee inwoners eenvoudig en snel aanvragen (minima) regelingen kunnen doen. Wij streven er naar dat inwoners worden geholpen bij het voorkomen van schulden en hun financiën op orde hebben. Daarvoor is het nodig dat wij de oorzaken van armoede in zicht hebben en oppakken.

BEHAALDE RESULTATEN

- Het project vroegsignalering is ontwikkeld en start voor de zomer 2020.
- Het Platform Financieel Gezond Berkelland is opgericht.
- De tool 'check waar je recht op hebt' is ontwikkeld en in gebruik genomen.

CONCLUSIE

Uit de voorbereidingen blijkt dat er draagvlak en gedeelde urgentie is bij betrokken partijen om te werken met de aanpak vroegsignalering. Wat nodig is om de samenwerking tussen de betrokken partijen te verbeteren, is casuïstiekbespreking. Daarmee sluiten we aan bij de aanpak van één gezin, één plan en één regisseur. De tool 'check waar je recht op hebt' zorgt voor een betere toegang tot schuldhulpverlening of hulp bij armoede voor inwoners.

4.5 THEMA 5: GEZONDE LEEFSTIJL

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. *Onze inwoners zijn optimaal vitaal en gezond.*
2. *Alle inwoners van de gemeente Berkelland tellen en doen mee.*

SUCCESFACTOREN

Gezondheid is voor iedereen de basis om makkelijker actief mee te kunnen doen met en in de Berkellandse samenleving. Wij vinden het belangrijk dat kwetsbare doelgroepen duurzaam deelnemen aan sport en/ of beweging. Dat bereiken wij onder ander met een vitaal en toekomstbestendig verenigingsleven. Wij ondersteunen en stimuleren onze inwoners tot een gezonde(re) leefstijl. Om dat te bereiken, willen wij verenigingen en scholen stimuleren in te zetten op een gezonde leefstijl. Hierdoor streven wij na dat inwoners meer bekend zijn met, en in staat zijn om, gezonde(re) keuzes te maken. De leefomgeving kan hierin een rol spelen, bijvoorbeeld door er voor te zorgen dat er voldoende aanbod is van ontmoetingsplekken en deze bekend zijn. Op die manier hopen wij dat wij de zelfredzaamheid van onze inwoners behouden en versterken en dat er minder vaak beroep op dure zorgvoorzieningen wordt gedaan.

Voorzieningen gerelateerd aan sport en cultuur zijn financieel en fysiek toegankelijk voor kwetsbare inwoners.

BEHAALDE RESULTATEN

- In het kader van gezonde verenigingen hebben wij Tactus Verslavingszorg opdracht gegeven om te starten met een project om bewustwording te creëren rondom alcohol- en middelengebruik binnen sportverenigingen.
- Er zijn zeven scholen met een gezonde school certificaat
- Het 'Regionaal beweeg- en sportakkoord Achterhoek 2020-2030' is opgesteld en vastgesteld door de acht samenwerkende gemeenten. Het ministerie van VWS heeft de Achterhoek als voorbeeldregio aangemerkt.
- De Sport Federatie Berkelland (SFB) is gestart met het project clubkadercoach. Hiermee willen we sportverenigingen ondersteunen bij het aanbieden van passend, nieuw aanbod voor met name kwetsbare inwoners.
- Er is draagvlak onder de huisartsen en de huisartsenkoepels van twee grote kernen om samen te werken aan 'welzijn op recept'. Dit is een project waarbij sociale oplossingen worden ingezet voor mensen die met psychosociale klachten naar de huisarts gaan.
- Er wordt in regionaal verband samengewerkt met diverse partijen in het Preventie Platform Jeugd.
- Het project Cool2B fit, waarmee we gezondheidsachterstanden willen terug dringen, is verlengd.

CONCLUSIE

Nagenoeg alle (buiten)sportaccommodaties zijn rookvrij. Ook in regionaal verband zetten we, met Achterhoek in Beweging, de kracht van sport en bewegen nog meer centraal als middel voor preventie en een gezonde leefstijl. Verenigingen zien kansen om een grotere maatschappelijke rol te gaan vervullen en beseffen dat dit noodzakelijk is om op lange termijn toekomstbestendig te worden en blijven. Met de inzet van de clubkadercoach kunnen verenigingen deze rol nog beter oppakken.

Door de inzet van de SFB krijgt de samenwerking tussen voorliggende voorzieningen en Voormekaar en SDOA beter vorm. Het leidt tot meer doorverwijzingen naar het voorliggende veld en draagt tegelijk bij aan preventie en het voorkomen van zorgvragen.

Er is bereidheid bij huisartsen om welzijn op recept uit te voeren. Om dit concreet vorm te geven, moeten nog stappen worden gezet.

Ketenpartners in het Preventie Platform Jeugd vinden elkaar steeds beter, het platform versterkt tegelijkertijd ook de samenwerking tussen organisaties. Hierdoor zijn we in staat om alledaagse opvoedvragen bespreekbaar te maken en te voorkomen dat deze een zorgvraag worden (normaliseren).

Cool2B fit dringt gezondheidsachterstanden terug en laat kinderen (met overgewicht) structureel bewegen. We zien dat dit een laagdrempelige en positieve manier is om aan een gezonde leefstijl te werken.

4.6 THEMA 6: MANTELZORG

MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

1. *Betrokkenen uit de leefomgeving van mantelzorgers hebben meer oog voor hen en bieden waar nodig passende ondersteuning.*
2. *Onze inwoners zijn optimaal vitaal en gezond.*

SUCCESFACTOREN

Wij zorgen voor de huidige en toekomstige mantelzorgers in onze gemeente. Bewustwording rondom mantelzorg bij alle betrokkenen uit de leefomgeving van de mantelzorger (werk, buurt, vrije tijd, school, thuis en zorg) is een randvoorwaarde voor voldoende (passende) ondersteuning voor mantelzorgers. Daartoe beschikken mantelzorgers en betrokkenen over de nodige (nieuwe) kennis en vaardigheden. Wij streven hiermee naar minder (over)belasting bij mantelzorgers. De term mantelzorg is meer bekend bij alle betrokkenen uit de leefomgeving van de mantelzorger. Dit draagt bij aan de (h)erkenning bij de mantelzorgers. Het is van belang dat partners in het sociaal domein elkaar kennen en snel weten te vinden.

Wij ondersteunen en stimuleren onze inwoners tot ontspanning en beweging. De leefomgeving kan hierin een rol spelen.

BEHAALDE RESULTATEN

- Het Knooppunt Mantelzorg is gerealiseerd.
- De campagne 'Ik zorg' (een campagne om het personeelstekort in zorg en welzijn terug te dringen) start in 2020 en hier sluit de gemeente Berkelland bij aan.
- De Voormekaar teams zijn getraind om (over)belasting van mantelzorgers te signaleren.

CONCLUSIE

Het Knooppunt Mantelzorg is de verzamelplek waar vraag en (ondersteunings-)aanbod rondom mantelzorg bij elkaar komt. Het Knooppunt Mantelzorg richt zich op meer bewustwording bij inwoners, partijen uit het sociaal domein, werkgevers etc. rondom mantelzorg. De Voormekaar teams bieden ondersteuning in de vorm van gesprekken. Hiervan wordt voorzichtig gebruik gemaakt. Van andere vormen van ondersteuning aan mantelzorgers, zoals cursussen of hulp in de huishouding, wordt goed gebruik gemaakt. Er is specifiek aandacht voor jonge mantelzorgers, in samenwerking met de scholen in de gemeente Berkelland en de Jimmy's.

4.7 OVERKOEPELENDE CONCLUSIE UITVOERINGSPROGRAMMA

Werken vanuit de bedoeling draagt bij aan alles wat er binnen het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' gebeurt en is daarmee de paraplu van het uitvoeringsprogramma van 'Samen Denken Samen Doen'. De projecten uit dit uitvoeringsprogramma zijn ontstaan vanuit de behoefte van inwoners en/ of professionals. Werken vanuit de bedoeling is een manier van werken die breed gedragen wordt binnen de gemeente Berkelland. Dit komt terug in gerealiseerde projecten, zoals Jimmy's en jongerenwerk, het gedachtegoed van Ondersteuning Thuis, het Platform Financieel Gezond Berkelland en het Knooppunt Mantelzorg. Relevante kenmerken van deze manier van werken zijn dat het aansluit bij de leefwereld van inwoners, waarbij zij zelf de regie hebben. De vraag van de inwoner staat centraal, waarbij maatwerk leidend is. Werken vanuit de bedoeling draagt er aan bij dat passende ondersteuning op de juiste plek georganiseerd wordt. Een voorbeeld hiervan is de POH-Jeugd die in het netwerk met scholen en verenigingen zit en daardoor een totaalbeeld heeft van de behoeften van kind en gezin.

Voor het verder brengen van het normaliseren en de-medicaliseren is het voorliggende veld erg belangrijk. Sport- en culturele verenigingen zijn steeds meer onderdeel van dat voorliggende veld en zijn daarmee een laagdrempelige plek waar inwoners met een (hulp)vraag terecht kunnen. Om dit voorliggende veld en daarmee ook het verenigingsleven verder te versterken, zijn er diverse interventies vanuit SFB en kiezen we voor de inzet van de clubkadercoach. Hiermee geven we uitwerking aan preventie en investeren we in het voorkomen van duurdere zorg op langere termijn. Verder zien we dat onze inwoners klaar staan om elkaar te helpen en dat deze informele zorg preventief werkt. Naast de Berkellandwijzer zijn onze (verwijzende) partners zoals de huisarts, de POH-jeugd en de scholen, erg belangrijk als basis in het zorglandschap en (informele) aanvullingen op het bestaande zorgaanbod.

We zien dat de multifunctionele ontmoetingsplekken (MOP) een veelbesproken project is bij meerdere thema's uit het uitvoeringsprogramma. De MOP wordt gezien als een voorziening in het kader van dagbesteding, gezondheid, preventie en/ of ontmoeting. Dit kunnen bijvoorbeeld locaties van zorgaanbieders, verenigingen en dorpshuizen c.q. kulturhusen zijn. Zo willen we bij de MOP's bijvoorbeeld activiteiten organiseren vanuit bijvoorbeeld het Knooppunt Mantelzorg, het Platform Vrijwilligers, verenigingen, bibliotheek en het project 'dementievriendelijke samenleving'. Bestaande MOPS en sportverenigingen zijn te vinden op de Berkellandwijzer.

De ondersteuning aan de jonge mantelzorgers vraagt een aparte aanpak. Om die reden zoeken we nauwe samenwerking met de Jimmy's. Zij spreken dezelfde taal. Daarnaast hebben de Jimmy's een signalerende functie om jonge mantelzorgers op het spoor te komen die niet uit zichzelf aankloppen bij Voormekaar.

Binnen het sociaal domein wordt steeds minder verkokerd gewerkt. Dat is te zien in de aanpak tegen armoede; als er bijvoorbeeld sprake is van schulden, dan is er vaak ook andere problematiek binnen een gezin. De gezamenlijke aanpak met SDOA, informatie over schulden op de Berkellandwijzer en het Platform Financieel Gezond zorgen voor korte lijnen en samenwerking.

4.8 BORGING EN CONTINUERING PROJECTEN

In deze paragraaf beschrijven we de projecten die we willen continueren en borgen. We beginnen met een overzicht van projecten uit het uitvoeringsprogramma met de status, en indien van toepassing, de wijze van (financiële) borging. Daarna beschrijven we per project of en waarom wij deze willen continueren. Er zijn diverse projecten/ acties uit het uitvoeringsprogramma die niet gestart zijn of geen vervolg krijgen. Dat heeft verschillende oorzaken. Zo bleek er tussen sommige projecten overlap te zitten. Dat geldt voor de deelprojecten van 'werken uit de bedoeling', 'samenwerkingsafspraken herijken' en 'projecten op het gebied

van armoede'. Een aantal afgebakende acties en onderzoeken uit het uitvoeringsprogramma krijgen geen vervolg. Het gaat hier bijvoorbeeld om een onderzoek naar de vervoersvoorzieningen, extra monitoring door de GGD en een onderzoek naar de demografische invloed op de Wmo. De laatste reden dat een aantal projecten niet is gestart, is omdat we kritisch hebben gekeken door de taakstelling op het sociaal domein. Bij nadere afweging hadden een aantal projecten minder prioriteit. Voorbeelden hiervan zijn het 'onderzoek naar de sociale veiligheidsbeleving' en een 'klachtenmeldpunt'.

Op dit moment is het nog te vroeg om over de meeste projecten uitspraken te doen over structurele inzet. Een aantal projecten is nog maar net gestart. Bij enkele projecten is het daardoor niet mogelijk om een maatschappelijk effect te zien. Op het moment dat in 2018 duidelijk werd dat er grote tekorten in het sociaal domein waren, hebben we bij elk project kritisch gekeken welke middelen nodig waren. Ook zijn een aantal projecten niet, of in afgeslankte vorm gestart. Hierdoor zijn middelen uit het uitvoeringsprogramma beschikbaar om projecten langer op incidentele basis te verlengen. Op deze manier kunnen we een langere periode gebruiken om het effect van elk individueel project te meten. Dit maakt dat er verschillende 'uitkomsten' zijn van deze evaluatie:

1. Het project is afgerond en/of geborgd in regulier beleid op een manier waarop geen extra inzet van middelen noodzakelijk is;
2. Een project is gestart en laat zien dat de resultaten en het maatschappelijk effect naar verwachting zijn. Noodzakelijke middelen hiervoor worden aangevraagd in de perspectiefnota;
3. Een project is gestart en lijkt te voldoen aan de verwachtingen, maar hiervoor is nog onvoldoende onderbouwing om het project structureel in te zetten. Het project wordt gecontinueerd uit middelen uit het uitvoeringsprogramma en wordt in de verantwoordingsrapportage over 2020 opnieuw geëvalueerd.

Ten slotte is een aantal van de projecten van het uitvoeringsprogramma inmiddels ook onderdeel van het plan 'Doorpakken Sturen in het Sociaal Domein'. Daarmee geven we aan dat we van deze projecten verwachten dat ze ons helpen om de taakstelling te behalen. De resultaten van deze projecten worden vanuit 'Doorpakken Sturen in het Sociaal Domein' gemonitord op financieel effect.

Overzicht projecten uitvoeringsprogramma Samen Denken Samen Doen

Project	Status	Borging	Benodigde middelen 2021 (uitvoeringsprogramma)
A. Werken vanuit de bedoeling; Eén Verordening sociaal domein	Projectfase afgerond	Regulier beleid	€ 50.000
B. Bestaande netwerk sociaal domein herijken	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
C. Berkellandwijzer	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
D. Eén gezin, één plan, één regisseur	Gestart	Doorgaan	0
E. Onafhankelijke cliëntondersteuning	Afgerond	Regulier beleid	0
F. Multifunctionele Ontmoetingsplekken Uitwerkingskosten eerste MOP Inzet stadskamer	Gestart In opstartfase In opstartfase	Doorgaan Doorgaan Doorgaan	€ 10.000 € 40.000 € 150.000
G. Platform Vrijwilligers	Gestart	Doorgaan	€ 70.000
H. Dementievriendelijke samenleving	Gestart	Na 2020 regulier beleid	€ 5.000

I. Ondersteuning thuis	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
J. Meedoenapplicatie	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
K. Jongerenwerk en Jimmy's	Gestart	Structureel doorgaan	€ 170.000 (perspectiefnota)
L. Sterk netwerk gericht op preventie	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
M. Pilot steungezinnen	Gestart	Doorgaan	€ 14.000
N. POH-jeugd	Gestart	Doorgaan	€ 190.000
O. Heerlijk thuis in huis	Gestart	Doorgaan (programma wonen)	0
P. Meldpunt niet acute zorg	Projectfase afgerond	Regulier beleid	€ 60.000 (perspectiefnota)
Q. Vroegsignalering	Gestart	Doorgaan	€ 13.000
R. Platform Financieel Gezond Berkelland	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
S. Tool Check waar je recht op hebt	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
T. Toegang tot schuldhulpverlening	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
U. Stimuleren van een rookvrije sportomgeving	Projectfase afgerond	Regulier beleid	0
V. Clubkadercoach	Gestart	Doorgaan	0
W. Welzijn op recept	Gestart	Doorgaan	€ 10.000
X. Preventie Platform Jeugd	Gestart	Doorgaan	€ 30.000
Y. Knooppunt Mantelzorg	Gestart	Doorgaan	€ 75.000
Totaal 2021 (uitvoeringsprogramma)			€ 657.000 incidenteel (daarnaast € 230.000 structureel perspectiefnota)

TOELICHTING OP HET OVERZICHT

Voor het uitvoeringsprogramma is 2,5 miljoen euro beschikbaar. Hiervan is tot 1-2-2020 1,6 miljoen ingezet voor de uitvoering van verschillende projecten en plannen. Als in bovenstaand overzicht staat dat een project in 2021 door gaat zonder dat daar financiële middelen tegenover staan, betekent dit dat eventuele kosten voor het project al eerder zijn begroot of hier geen middelen voor nodig zijn. Dit betekent dat voor continuering van inzet 0,9 miljoen beschikbaar is voor 2021 en verder en deze middelen voldoende zijn voor de voorgestelde borging.

A. ÉÉN VERORDENING SOCIAAL DOMEIN

De Verordening sociaal domein ondersteunt de lokale teams beter in het contact met de inwoners en stimuleert het werken vanuit de bedoeling. Bovendien worden de regels voor de inwoner leesbaarder en toegankelijker geschreven. De Welzijnsraad, de cliëntenraad van SDOA en de groep 'samen sterk' (bestaande uit cliënten en hun begeleiders) van Estinea zijn gevraagd om mee te lezen. De gemeenteraad besluit in september 2020 over de nieuwe verordening. Voor de verordening zelf is geen financiering nodig. Voormekaar medewerkers, juristen en adviseurs sociaal domein worden geschoold. Hiermee wordt de veranderende denk- en werkwijze gestimuleerd en geborgd. Dit is ook opgenomen in de uitvoeringsvisie van de Voormekaar teams. De kosten van opleiding/ scholing komen voor rekening van het beschikbare opleidingsbudget. De nieuwe verordening treedt op 1 januari 2021 in werking.

B. BESTAAND NETWERK SOCIAAL DOMEIN VERSTERKEN

De pilot 'Werken vanuit de bedoeling' is, zoals u eerder in deze verantwoordingsrapportage heeft kunnen lezen, is in een gezamenlijk proces afgerond met een 'businesscase'. De werk- en denkwijze borgen we in de

Verordening sociaal domein, de doorontwikkeling van Voormekaar, 'samen aan het stuur' en het regieoverleg jongeren. Er zijn geen middelen nodig voor deze borging.

C. BERKELLANDWIJZER

De Berkellandwijzer is online. Uit de 1-meting (1e maand) blijkt dat er 878 unieke bezoekers waren. De Berkellandwijzer wordt continue geüpdatet. Partners hebben hierin zelf een verantwoordelijkheid.

De eenmalige kosten zijn gefinancierd en de structurele middelen zijn voor de eerste drie jaar geborgd. Na drie jaar volgt een evaluatie. Bij positieve beoordeling wordt dit twee keer verlengd met een jaar en nemen we de kosten daarvoor op in de perspectiefnota/ begroting.

D. EÉN GEZIN, EÉN PLAN, EÉN REGISSEUR

Dit project is een voorloper op de veranderende denk- en werkwijze van 'werken vanuit de bedoeling'. Zoals eerder in deze verantwoordingsrapportage aangegeven, wordt deze andere denk- en werkwijze geborgd in de Verordening sociaal domein, de doorontwikkeling van Voormekaar en in 'samen aan het stuur'. Binnen het project één gezin, één plan, één regisseur onderzoeken we nu de meerwaarde van het werken met een maatwerkbudget. Met dit instrument denken we dat Voormekaar beter en goedkoper maatwerk kan realiseren. Het idee hierachter is dat wordt gedaan wat nodig is zonder belemmering uit welk 'potje' dit moet worden betaald. Als blijkt dat dit een effectief instrument is voor Voormekaar, is het voorstel dit te continueren.

E. ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING

Onafhankelijke cliëntondersteuning is geborgd in het reguliere beleid. Inwoners worden geïnformeerd over deze onafhankelijke cliëntondersteuning op het moment dat zij een aanmelding doen bij Voormekaar. We onderzoeken op dit moment of de onafhankelijke cliëntondersteuning op een andere manier, bijvoorbeeld door meer vrijwillige inzet, geborgd kan worden. Er zijn geen extra financiële middelen nodig.

F. PROJECT MULTIFUNCTIONELE ONTMOETINGSPLEKKEN (MOP)

In 2020 willen we de MOP's zo efficiënt en functioneel mogelijk inzetten voor Berkellandse inwoners en organisaties. De MOP's lenen zich bij uitstek voor dagbestedingsactiviteiten die deel uit maken van het plan 'doorpakken sturen in het sociaal domein'. Voorbeeld hiervan is de verdere uitwerking van het gedachtegoed van de Stadskamer (zoals de dagbesteding zonder indicatie). We denken met een MOP in de behoefte van een laagdrempelige, ontmoetingsvoorziening voor inwoners te kunnen voorzien. Mogelijk kunnen we met de inzet van de MOP's ook een besparing realiseren op de uitgaven, bijvoorbeeld in het sociaal domein. Dit mogelijke besparingspotentieel is één van de redenen om het plan MOP verder uit te werken. Voor de uitvoering van dit project zijn voor 3 onderdelen middelen gereserveerd. Ten eerste voor de coördinatie en beleidsontwikkeling, ten tweede voor de uitwerking van het eerste concrete plan voor de ontwikkeling van een MOP en ten derde voor de ontwikkeling van een stadskamer.

G. PLATFORM VRIJWILLIGERS

Het Platform heeft nog niet de tijd gehad om voldoende meerwaarde te kunnen laten zien, daarom willen we dit volgend jaar opnieuw evalueren. We zien veel kansen om het Platform in te zetten op het gebied van normaliseren. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt willen we toeleiden naar (laagdrempelig) vrijwilligerswerk. De inzet richt zich de komende tijd op het stimuleren van partijen die een aandeel willen leveren in de vormgeving en invulling van het Platform. Succes hangt namelijk onder andere af van de bijdrage van (maatschappelijke) organisaties en verenigingen aan het Platform Vrijwilligers.

H. DEMENTIEVRIENDELIJKE SAMENLEVING

Dit project wordt in 2020 afgerond. We zien dat het een positieve impuls heeft gegeven aan de aandacht voor dit thema. Dementie blijft relevant, zeker gezien de vergrijzing en de toename van het aantal dementerenden in de gemeente Berkelland. Om die reden brengen we dit thema onder bij de werkzaamheden van de medewerkers van Voormekaar welzijn. De beperkte extra middelen die nodig zijn voor de continuïteit van het thema 'dementievriendelijke samenleving', borgen we in het uitvoeringsprogramma.

I. ONDERSTEUNING THUIS

Ondersteuning Thuis zetten we voort binnen de reguliere werkwijze. Dit betekent dat er geen extra middelen nodig zijn uit het uitvoeringsprogramma. Aanbieders zijn zelf verantwoordelijk voor de deskundigheidsbevordering van hun medewerkers. Zorgaanbieders van Hulp bij Huishouding kunnen de opleiding vanaf 2020 dan ook zelf aanbieden aan de medewerkers.

J. MEEDOEN APPLICATIE

De SDOA heeft de meedoenapplicatie ter uitvoering van de kindregelingen aangeschaft en is verantwoordelijk voor de instandhouding ervan. Wij zorgen voor de invulling. Op dit moment werken wij aan een optimalisatie van de applicatie, onder andere door uitbreiding van het aantal aanbieders van (sport)-activiteiten. Hier zijn geen kosten aan verbonden.

K. PROJECT JIMMY'S EN JONGERENWERK

De Jimmy's en de jongerenwerkers hebben zich bewezen: uit de eerste metingen blijkt dat de inzet van Jimmy's een preventieve werking heeft. Binnen Jimmy's worden taboes bespreekbaar, waardoor problemen klein blijven. Jongeren zetten zich in voor de gemeenschap en voelen dat zij van betekenis zijn. Het voorkomt jongerenoverlast en daarmee onnodige inzet vanuit handhaving. Ook zien we dat Jimmy's een besparing is op inzet van geïndiceerde zorg. Daarom maakt dit project onderdeel uit van plan 'Doorpakken sturen in het sociaal domein'. Ook wordt het project Jimmy's en Jongerenwerk opgenomen in de perspectiefnota om het structureel op te nemen in de begroting.

L. STERK NETWERK GERICHT OP PREVENTIE

De integrale aanpak jongerenproblematiek is ingezet met lokale partners uit het onderwijs, welzijn, politie, verslavingszorg en handhaving. Dit is bestendigd met een convenant. Jongerenoverlast wordt hiermee voorkomen en aangepakt. Het 'regieoverleg jongeren' is de overlegstructuur die gekozen is om acties op elkaar af te stemmen en resultaten te behalen. Dit wordt voortgezet. Hier is geen financiering voor nodig.

M. PILOT STEUNGEZINNEN

Uit de tussentijdse evaluatie kunnen we opmaken dat dat dit project een effectief, preventief middel is om gezinnen die het tijdelijk moeilijk hebben, te ondersteunen. In Berkelland zijn er in 2019 drie matches gemaakt tussen steun- en vraaggezinnen. Het kleine aantal matches komt omdat gezinnen niet makkelijk steun durven vragen. Bij de ontstane matches zijn de ervaringen positief. Die positieve ervaringen zijn niet alleen gebaseerd op deze matches, maar ook op matches uit de rest van de Achterhoek. We verwachten dat het aantal matches toeneemt, daarom verlengen we dit project in 2021 met financiering uit het uitvoeringsprogramma.

N. POH-JEUGD

Met de inzet van de POH-jeugd krijgen kinderen passende ondersteuning op de juiste plek, omdat POH-ers een totaalbeeld hebben van de gezinsproblematiek. Hiermee kan inzet van zwaardere zorg voorkomen worden. Voor huisartsen betekent dit korte lijnen naar Voormekaar, voor ons als gemeente betekent dit dat we kunnen sturen in de zorgtoewijzingen van de grootste externe verwijzers. De kosten voor dit project vallen nu nog volledig bij de gemeente, zoals dit ook het geval is van alle andere gemeenten die deelnemen aan dit project. We onderzoeken momenteel of deze kosten ook door andere financiers, zoals de zorgverzekering, gefinancierd kunnen worden. Daarnaast is er nog te weinig concreet resultaat om over te gaan tot structurele financiering. Continuering vindt daarom tot volgend jaar plaats met incidentele middelen uit het uitvoeringsprogramma.

O. HEERLIJK THUIS IN HUIS

'Heerlijk thuis in huis' wil 50-plussers bewust maken van de mogelijkheden om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Het biedt mensen, afgestemd op hun persoonlijke behoefte aan informatie en advies. Maar ook inspiratie en ondersteuning bij het aanpassen van hun thuis. Dit is een goed lopend project dat gecoördineerd wordt vanuit het programma Plezierig Wonen.

P. MELDPUNT NIET-ACUTE ZORG

Het Meldpunt niet-acute zorg is een punt voor mensen die geen acute hulp nodig hebben, maar waarover wel zorgen zijn. Omdat dit om een nieuwe taak gaat waarbij er veel onduidelijkheden waren (het valt onder de wet verplichte GGZ), is dit in eerste instantie bekostigd uit het uitvoeringsprogramma. Het is nu echter regulier beleid en een wettelijke taak, vandaar dat dit wordt meegenomen in de perspectiefnota voor structurele borging.

Q. VROEGSIGNALERING

De punten Q,R,S en T in deze paragraaf zijn in uitwerking nauw met elkaar verbonden. Met het project vroegsignalering zijn inwoners met betalingsachterstanden eerder en beter in beeld. De inzet van vroegsignalering is effectief, zo blijkt uit onderzoek bij gemeenten die al langer met de aanpak werken. Vroegsignalering leidt ook tot besparingen omdat zware middelen, zoals huisuitzettingen, voorkomen kunnen worden. Het project zit nu in de opstartfase. De kosten dekken wij daarom voor de komende twee jaar uit de incidentele middelen uit het uitvoeringsprogramma. Wanneer wij positieve ervaringen opdoen met deze aanpak, zullen wij structurele dekking organiseren in de begroting. De structurele dekking wordt dan voorgesteld vanuit het programma werk en inkomen.

R. PLATFORM FINANCIIEEL GEZOND BERKELLAND

Het Platform Financieel Gezond Berkelland is opgericht en zorgt voor korte lijnen. Het Platform Financieel Gezond Berkelland versterkt de keten die begeleiding biedt bij armoede en schulden. Dit zetten wij voort als regulier beleid. Er zijn geen kosten aan verbonden.

S. TOOL CHECK WAAR JE RECHT OP HEBT

Met de online tool 'Check waar je recht op hebt' wordt bijgedragen aan de zelfredzaamheid van onze inwoners. De tool wordt als goed voorbeeld genoemd in een nog uit te brengen rapport van het ministerie. De kwaliteit van de dienstverlening neemt hiermee toe. Deze tool is tot 2021 gefinancierd uit het uitvoeringsprogramma. Hierna volgt een evaluatie.

T. TOEGANG TOT SCHULDHULPVERLENING EN HULP BIJ ARMOEDE

Personen die te maken krijgen met schulden moeten zich kunnen melden voor ondersteuning. Dit verloopt op verschillende manieren en instanties. Door in gesprek te gaan met de doelgroep en professionals over toegang tot schuldhulpverlening en hulp bij armoede, verbeteren wij onze aanpak en komen wij tot slimme werkwijzen. Wij bespreken dit vraagstuk in het Platform Financieel Gezond Berkelland (zie punt R). Maar we willen dit ook dit breder voorleggen aan de samenleving, conform de opdracht vanuit Berkelland in Balans. Financiering vindt incidenteel plaats uit het uitvoeringsprogramma. Na evaluatie zullen wij, indien nodig, structureel dekking organiseren in de begroting.

U. STIMULEREN VAN EEN ROOKVRIJE SPORTOMGEVING

Een gezonde leefomgeving helpt bij het implementeren van een gezonde leefstijl. Het verenigingsleven geldt als een belangrijke plek voor ontmoeting en 'meedoen' van inwoners. Door met hen samen te werken bereiken we een brede groep inwoners. Voor dit project is geen verdere financiering nodig.

V. CLUBKADERCOACH

De inzet van de clubkadercoach is noodzakelijk om de toeleiding van kwetsbare inwoners naar (voorliggend) verenigingsaanbod tot stand te laten komen. We zien dat verenigingen deskundigheidsbevordering en ondersteuning nodig hebben om kwetsbare inwoners te kunnen laten deelnemen. Als verenigingen voor een bredere groep (kwetsbare) inwoners toegankelijk worden, verwachten we op de lange termijn een afname van de inzet van dure zorg. De financiering van deze pilot loopt nog door in 2021.

W. WELZIJN OP RECEPT

De huisartsen in Ruurlo en Eibergen en de huisartsenkeerpels zijn enthousiast om hierin samen te werken. Voordat de eerste projectgroepbijeenkomst een feit was, brak de coronacrisis uit. We stellen daarom de start uit tot nader orde.

X. PREVENTIE PLATFORM JEUGD

Het Preventie Platform Jeugd Oost Achterhoek is een sterk netwerk gericht op preventie van jeugdproblematiek en een samenwerking tussen de gemeenten Oost-Gelre, Winterswijk, Aalten en Berkelland. Zij werkt vanuit de principes van normaliseren en de-medicaliseren en zet in op de fase nog voordat er problemen zijn (collectieve preventie). Denk bijvoorbeeld aan het voorkomen dat kinderen in de knel komen door een vechtscheiding. De kracht zit in de verbinding tussen partners over de hele linie van basisvoorzieningen (zoals scholen) tot hoogspecialistische zorg (zoals kinderartsen). Er zijn enkele thema's geadopteerd. Daarin worden bestaande interventies in samenhang ingezet (zoals op het terrein van alcoholpreventie) of worden er nieuwe initiatieven gestart (zoals het Scheidingsloket). In het uitvoeringsprogramma is budget gereserveerd om in 2021 preventieactiviteiten te kunnen voortzetten. In 2020 wordt besloten of Berkelland haar preventie-activiteiten met dit netwerk of meer lokaal wil voortzetten.

Y. KNOOPPUNT MANTELZORG

Het Knooppunt Mantelzorg creëert meer samenhang op de verschillende activiteiten en ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers. Het knooppunt is breed inzetbaar en kan bijvoorbeeld worden gekoppeld aan de Berkellandwijzer, de Jimmy's en het Platform vrijwilligers. Het Knooppunt is nog kort operationeel, maar de eerste indruk is dat dit van meerwaarde is. De urgentie van de ondersteuning aan de mantelzorger neemt namelijk toe, mede door de (demografische) ontwikkelingen. Er is een toenemende vergrijzing, we zien steeds minder mantelzorgers per zorgvrager en we verwachten in de nabije toekomst minder professionele medewerkers (personeelstekort). Het Knooppunt Mantelzorg kan dan uitkomst bieden om zo ook duurdere maatregelen te voorkomen. De kosten worden uit het uitvoeringsprogramma gedekt tot een volgende evaluatie in 2021.

BIJLAGE 1 INDICATOREN BIJ DE MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN

De zes thema's uit het uitvoeringsprogramma 'Samen Denken Samen Doen' kennen maatschappelijke effecten die we op onderdelen door middel van een aantal indicatoren en aan de hand van objectieve, te verifiëren bronnen kunnen meten. De nulmeting heeft in 2019 plaatsgevonden. In 2020 heeft de 1-meting plaats gevonden. Bronnen die voor deze 1-meting zijn gebruikt, zijn bijvoorbeeld het cliëntervaringsonderzoek (2019) voor Jeugd en Wmo, cijfers van het CBS, het EMOVO onderzoek van de GGD en jaarverslagen van diverse organisaties. Niet elke indicator wordt jaarlijks gemeten. Dat is de reden dat bij de 1-meting soms lege vlakken te zien zijn. Deze worden bij volgende rapportages steeds zoveel mogelijk aangevuld.

De indicatoren die zijn gebruikt, moeten over een groter aantal jaren worden bijgehouden om daadwerkelijke verschillen te kunnen zien. Tussen één enkel jaar kunnen cijfers namelijk zonder aanwijsbare reden fluctueren, waardoor er geen conclusie aan te verbinden is. Daarom zijn de uitkomsten van deze indicatoren nu nog niet meegenomen in de evaluatie van het uitvoeringsprogramma.

THEMA 1: WERKEN VANUIT DE BEDOELING

Indicator	Nulmeting	1-meting
Cliëntervaringsonderzoek Jeugd en Wmo: tevredenheid inwoners (over keukentafelgesprek). Voor jeugd weergave % vaak/ altijd. Voor Wmo % (helemaal) mee eens.	JEUGD Jongeren: De hulpverleners weten genoeg om mij/mij en mijn kind te kunnen helpen: 84% Ik voel mij serieus genomen door de hulpverleners: 85% Ik word met respect behandeld door de hulpverleners; 91% Ouders: De hulpverleners weten genoeg om mij/mij en mijn kind te kunnen helpen: 84% Ik voel mij serieus genomen door de hulpverleners: 87% Ik word met respect behandeld door de hulpverleners: 94% WMO Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed: 89% De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag: 88%	JEUGD (cliëntervaringsonderzoek 2019) Jongeren: De hulpverleners weten genoeg om mij/mij en mijn kind te kunnen helpen: 89% Ik voel mij serieus genomen door de hulpverleners: 92% Ik word met respect behandeld door de hulpverleners; 98% Ouders: De hulpverleners weten genoeg om mij/mij en mijn kind te kunnen helpen: 92% Ik voel mij serieus genomen door de hulpverleners: 96% Ik word met respect behandeld door de hulpverleners: 97% WMO (cliëntervaringsonderzoek 2019) Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed: 91% De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag: 90%
Berkellandwijzer	Nog niet gereed	Gereed. 878 unieke bezoekers in periode 9 dec 2019 – 9 januari 2020

Aantal organisaties dat heeft deelgenomen aan werksessies waarin werkmethodek WVDB toegelicht is	7	7
Uitgewerkte casussen waarin duidelijk is wat WVDB is	3	3
Aantal huishoudens waarvoor maatwerk is geboden door een samenwerking van VMK en SDOA	3	4
Er is één Verordening sociaal domein	Nog niet gereed, er zijn nu separate verordeningen per wet (Wmo, Participatiewet en jeugdwet)	In ontwikkeling, in september gereed voor besluitvorming gemeenteraad, breed gedragen

THEMA 2: MEEDOEN

Indicator	Nulmeting	1-meting
Aantal beschut werk plekken in de kernen	Het aantal beschut werk binnen plekken bedraagt op 1-1-2019: Werkbaan Oost: 57, Martin's lijstenmakerij: 9; Zozijn: 5 ; Werkbedrijf Parlijn; 11 en kringloop Warm: 3	De aantallen zijn ongewijzigd gebleven.
Netto arbeidsparticipatie	67,00%	68,8%
Aantal vroegtijdige schoolverlaters	0,90%	1,05%
Aantallen Jimmy's, deelnemers aan activiteiten	Maart 2019: 26 Jimmy's. 1688 jongeren, 48 ouders en 290 andere volwassenen die in 2018/2019 een bijdrage aan Jimmy's leverden en/of aan een activiteit van Jimmy's deelnamen. Dit betreft ook de grootschalige opstartactiviteiten zoals openingen e.d.	Maart 2020: 30 actieve Jimmy's, 8 stagiaires, 200 jongeren regelmatig bij Jimmy's, ongeveer 2000 kinderen en jongeren die deelnamen aan activiteiten, 60 betrokken (pleeg)ouders, ruim 500 andere inwoners (waaronder inwonersinitiatieven) die deelnamen of een bijdrage leverden aan activiteiten.
Aantal jongeren dat is versterkt in hun persoonlijke ontwikkeling (richting school, voorkomen schooluitval, werk/zelfstandig ondernemerschap).	Maart 2019: 33	December 2019: 54
Aantal jongeren waarbij duurdere zorg is voorkomen of waarbij duurdere zorg is afgeschaald	Maart 2019: 3	December 2019: 38

Aanwezigheid sociale kaart	Er is nog geen sociale kaart aanwezig.	De Berkellandwijzer is gerealiseerd en geïmplementeerd
Percentage eenzame inwoners gemeente Berkelland	37,40%	X
Aanwezigheid toegankelijk overzicht meedoenvoorzieningen (applicatie)	De meedoenapplicatie is nog niet gereed	De meedoenapplicatie is gereed
Aantal deelnemers training 'Goed omgaan met dementie'	68	144
Aantal sportverenigingen met een aanbod voor 60+-ers	112	136
Aantal deelnemers kennistest samendementievriendelijk	194	194
Aantal deelnemers online training gemeente 'Omgaan met dementie'	28	82
Aanbod dagvoorzieningen voor mensen met dementie	20 in regio Achterhoek	40 in regio Achterhoek
Percentage statushouders dat gebruik maakt van inburgeringsvoorzieningen	71 statushouders volgden in 2018 een inburgeringstraject	X
Invulling taakstelling huisvesting statushouders	Eerste helft 2019 is dit 33	Tweede helft 2019 is dit 15
Aantal participatieverklaringen per jaar	6	29 in 2019

THEMA 3: VEILIG THUIS EN IN DE BUURT

Indicator	Nulmeting	1-meting
Aantal meldingen van professionals en inwoners bij Veilig Thuis	In 2017 waren er 105 adviesvragen en 155 meldingen bij Veilig Thuis. In 18 % van de meldingen is een inwoner de melder, in 82 % van de gevallen een professional.	In 2019 waren er 218 adviesvragen en 137 meldingen bij Veilig Thuis. Door Veilig Thuis is voor 2019 niet bijgehouden wat de verdeling was naar melder. (Jaarverslag Veilig Thuis, 2019)
Aantal jongeren dat in beeld is gekomen door de quickscan gedaan door de regietafel Jongeren (inzicht in overlast gevende en kwetsbare jongeren).	35 jongeren in Neede, 23 in Borculo 15 in Eibergen in de jaren 2017 / 2018	17 in Borculo Verder veel aandacht voor de individuen uit de eerdere groepsscans van Eibergen en Neede. Hulpverlening en/of handhaving ingezet en indien noodzakelijk opgeschaald naar de Veiligheidskamer.
Aantal unieke (kwetsbare) cliënten ondersteuning thuis	In 2018 kent Berkelland 331 unieke cliënten voor Ondersteuning Thuis	In november 2019 kent Berkelland 587 unieke cliënten voor Ondersteuning Thuis

Aantal deelnemers dat een cursus valpreventie volgt.	70	80
Aantal deelnemers aan project heerlijk thuis/langer veilig thuis.	Project is gestart, cijfers volgen medio 2019	99
Score van de gemeente Berkelland op 'woonomgeving'.	Berkelland scoorde 49 (op een schaal van 0 tot 100) t.o.v. 50 als landelijk gemiddelde (2017).	Berkelland scoorde 81 (op een schaal van 0 tot 100) t.o.v. 79 als landelijk gemiddelde (2018)
Percentage buurtbewoners dat voor elkaar klaar staat.	72% van de inwoners staat klaar voor de ander in Berkelland, t.o.v. 61% in Nederland	89% van de inwoners staat klaar voor de ander in Berkelland, t.o.v. 78 % in Nederland
Score van gemeente Berkelland op onderdeel 'Buurt als leefomgeving'.	De score in Berkelland is 8,1 t.o.v. 7,95 in Nederland.	X
Aantal kinderen per perceel/product	8,3 % van de jongeren tot 18 jaar heeft jeugdhulp (eerste half jaar 2018,). 0,8 % van de jongeren tot 18 jaar heeft een jeugdbeschermingsmaatregel (eerste half jaar 2018). 1,1 % van de jongeren tot 18 jaar woont in een residentiële voorziening (eerste half jaar 2018)	In het eerste halfjaar van 2019 ontvingen 690 jongeren van 0 tot 23 jaar één of meerdere vormen van jeugdhulp in natura (8,4 %). 635 van hen ontvingen daarbij jeugdhulp zonder verblijf, en 90 van hen ontvingen daarbij jeugdhulp met verblijf. 70 jongeren van 0 tot 18 jaar ontvingen één of meerdere vormen van jeugdbescherming. Bij 40 van hen ging het om een ondertoezichtstelling, en 25 van hen ontvingen voogdij. 10 jongeren van 12 tot 23 jaar in Berkelland ontvingen jeugdreclassering (bron: CBS)
Aantal Veilig Thuis onderzoeken	18 onderzoeken (2017).	9 onderzoeken (2019)
Ontwikkelingsachterstand kinderen 0-4 jaar, ouders van 0-4 jarigen met opvoedingsproblemen.	9,75% van de 0-4 jarigen 6% van de ouders van 0-4 jarigen met opvoedingsproblemen (2017)	12,2% van de 0-4 jarigen 4,3% van de ouders van 0-4 jarigen met opvoedingsproblemen (2019)
Aantal complexe echtscheidingen.	20	26

THEMA 4: ARMOEDE

Indicator	Nulmeting	1-meting
Oprichting Platform Financieel Gezond Berkelland (maatschappelijke organisaties; ervaringsdeskundigen en werkgeversorganisaties)	Er is nog geen Platform Financieel Gezond Berkelland	Het Platform Financieel Gezond Berkelland is opgericht
Het aantal casusoverleggen en oplossingsgerichte voorstellen en acties vanuit het Platform Financieel Gezond Berkelland	Er is nog geen Platform Financieel Gezond Berkelland	Het Platform Financieel Gezond Berkelland is opgericht

Het aantal gebruikers / bezoekers van de webapplicatie meedoenarrangement/minimaregelingen	De meedoenapplicatie is nog niet gereed	De meedoenapplicatie is gereed
Het aantal interventies dat vanuit Schuldhulp Op Maat en Humanitas thuisadministratie wordt ingezet	Humanitas thuisadministratie: 34 interventies (2018) Schuldhulp Op Maat: 100 klanten in behandeling genomen en 46 interventies afgesloten (2018)	Schuldhulp Op Maat op 1-1-2020: Aantal cliënten in behandeling: 59. Bron: jaarverslag SOM 2019 Thuisadministratie Humanitas: 39 Bron: Factsheet Thuisadministratie
Deelname en inzet pilot Vroegsignalering waarin aandacht wordt besteed aan de oorzaak van de betalingsachterstanden. In veel gevallen is er hierbij sprake van zogenaamde live events	pilot Vroegsignalering start begin 2019	De applicatie waarin de meldingen worden ontvangen van mogelijke betalingsproblemen hebben wij moeten aanbesteden. In het eerste kwartaal 2020 is een projectleider gestart die convenanten opstelt met alle melders van betalingsproblemen. Wij verwachten de pilot vroegsignalering in juli 2020 daadwerkelijk te kunnen starten.
Het aantal geslaagde (re-integratie) trajecten richting regulier werk	Instroom: 142 klanten Uitstroom: 224 klanten	Instroom : 140 Uitstroom: 161 Bron: jaarrekening SDOA 2019.
Ontwikkeling van inwoners binnen de keten Meedoen-Participatie en Werk	SDOA deelt klanten in in drie groepen, te weten Meedoen, Perspectief en Werk. Cijfers januari 2019: Meedoen: 209 klanten Perspectief: 214 klanten Werk: 136 klanten	Cijfers t/m februari 2020: Meedoen : 263 Perspectief : 259 Werk: 124 Bron: evaluatie lokaal en wijk- gericht werken.
Het aantal inwoners met een laag inkomen	SDOA: participatiewet 1-1-2019 : 556. Collectieve zorgverzekering 2017: 1538. Bijzondere bijstand 2017: 918. Individuele inkomenstoeslag 2017 : 245	31-12-2019 Collectieve zorgverzekering 2019: 1.423 Bijzondere bijstand, minimabeleid en individuele inkomenstoeslag: 968 aanvragen. In 2018 zijn 883 aanvragen ingediend Bron: jaarrekening 2019 SDOA
De resultaten vanuit de pilot integraal werken SDOA-VMK	Pilot is begin 2019 gestart. Er zijn nog geen resultaten bekend.	Van de 750 personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor heel SDOA, zijn 432 klanten actief geworden. Voor de gemeente Berkelland komt dit neer op 61%. Bij personen die al actief waren is gekeken naar een uitbreiding van de activiteiten.

		De professionals van SDOA en VMK zijn positief over de intensivering van de samenwerking, zo is naar voren gekomen in een enquête over de ervaren samenwerking.
Aantal casussen dat in samenwerking SDOA-VMK wordt opgepakt	0	4

THEMA 5: GEZONDE LEEFSTIJL

Indicator	Nulmeting	1-meting
Meer (kwetsbare) inwoners voldoen aan Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen. (NNGB)	64,4% van de Berkellandse inwoners (19+) voldoet aan de norm.	48% voldoet aan de norm.
Het aantal Berkellanders dat deelneemt aan een Gecombineerde LeefstijlInterventie (GLI)	0	2019: 13 deelnemers in Eibergen 12 deelnemers in Borculo 10 deelnemers in Neede
Het aantal Berkellanders die vanuit een Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) duurzaam uitstromen naar regulier sport- en beweegaanbod.	0	2019 gestart: 2 jarig traject dus nu nog niet van toepassing.
% Berkellanders dat lid is van een sportvereniging.	13.306 mensen zijn lid van een sportvereniging. Dit is 30% van Berkellandse bevolking.	X
Aantal scholen met 'gezonde school certificaat' / Vignet	Aantallen certificaat Gezonde School: Basisonderwijs: 2 Voortgezet Onderwijs: 2 (locaties Assink) Voortgezet Speciaal Onderwijs: 1 Op 6 locaties lopen er trajecten tot Gezonde School locaties.	Aantallen certificaat Gezonde School 2019: Basisonderwijs: 3 (Kerst zwart, st Joris, Kisveld) Voortgezet Onderwijs: 3 (Assink 2 locaties en Maxx) Voortgezet speciaal: 1 (Korte Dreef)
Aantal verenigingen met 'gezonde sportkantine'	Bij 2 verenigingen loopt een traject.	2 concrete 'gezonde sportkantine' trajecten met verenigingen. Daarnaast 2 verenigingen een traject met Tactus gestart rondom preventie alcohol- en middelengebruik.
Er zijn minder kinderen/jongeren met overgewicht.	In Berkelland gelden ten aanzien van overgewicht/obesitas de volgende percentages (cijfers 2016-2018): 10% in de leeftijd 3 jaar en 9 maanden; 9 % in de leeftijd 5-6 jaar;	X

	15% in de leeftijd 9-10 jaar; 14% in de leeftijd 12-13 jaar.	
Het alcohol en drugsgebruik onder jongeren is afgenomen.	In 2015 heeft: 27% van de Berkellandse jongeren recent vijf of meer glazen alcohol gedronken (bingedrinken); 3% van de Berkellandse jongeren recent softdrugs gebruikt; 1% van de Berkellandse jongeren ooit harddrugs gebruikt; 1% van de Berkellandse jongeren ooit lachgas gebruikt.	X
Het aantal klanten van SDOA dat gebruik maakt van de meedoenregeling 'Sociaal culturele en sportieve activiteiten'.	In 2018 hebben 156 klanten (met kinderen) gebruik gemaakt van de participatieregeling, hieronder vallen uitgaven voor sport en cultuur.	In 2019 hebben 160 gezinnen gebruik gemaakt van de participatieregelingen voor sport en cultuur.
Het aantal statushouders dat deelneemt aan het project 'Sport Werkt' en wordt toe geleid richting een sport- en beweegaanbieder.	Aantal 2017-2018: 4 trajecten met in totaal 44 deelnemers. In 2019 kan een nulmeting voor toeleiding richting sport- en beweegaanbieders worden gedaan.	Aantal 2018-2019: 6 trajecten afgerond met 88 deelnemers en 1 nieuw opgestart met 10 deelnemers. Toeleiding richting sportaanbieders blijft een uitdaging en wordt nog niet gerealiseerd.
Het aantal inwoners dat via het loket of projecten Uniek Sporten is doorgeleid naar een sportvereniging.	0	Regionaal project/loket Kies Je Unieke Sport: 35 deelnemers, 15 lid geworden, waarvan 2 uit Berkelland.
Aantal deelnemers aan projecten met betrekking tot valpreventie en 'walking sports'.	In 2018 hebben 70 mensen deelgenomen aan valpreventie training in 4 kernen. Er zijn in 2019 nog 0 deelnemers aan 'Walking sports' activiteiten.	Deelname 2018-2019 valpreventie: 6 trajecten met 80 deelnemers in 6 kernen 2 voetbalverenigingen hebben structureel activiteit opgezet met circa 7 deelnemers. Totaal circa 14 deelnemers.
Aantal deelnemers aan wijksgroepen senioren	Deelname 2017- 2018: 4 Wijksgroepen met 38 deelnemers	Deelname 2018-2019: 6 Wijksgroepen met 59 deelnemers in 3 kernen.
Aantal verenigingen dat inzet op het concept 'open club'/'vitaal sportpark'.	2 verenigingen hebben hier op ingezet.	4 verenigingen zetten in op het concept 'Open club'. Op 4 plaatsen zijn ontwikkelingen richting een vitaal sportpark. Hieraan zijn +/- 10 verenigingen verbonden.
Aantal deelnemers aan project 'laagdrempelige beweegvoorziening voor mensen met dementie en mantelzorgers'.	0	8 deelnemers.
Het aantal gebruikers van Fitavie.	0	0

Het aantal inwoners dat wordt doorverwezen naar JFSC na intake bij SDOA of VMK-team.	0	X
--	---	---

THEMA 6: MANTELZORG

Indicator	Nulmeting	1-meting
<u>Mantelzorgers in beeld bij gemeente Berkelland:</u> Gebruikers voucherregeling Gebruikers mantelzorgwaardering Deelnemers mantelzorg verwendag	25 mantelzorgers (februari 2019) 634 gebruikers (december 2018) 70 deelnemers (november 2018)	50 mantelzorgers (dec. 2019) 651 gebruikers (december 2019) 56 deelnemers (november 2019)
<u>Aantal gebruikers van mantelzorgondersteuning:</u> Mantelzorgcafés Alzheimercafé NAH café Cursus de Kunst van het Zorgen en Loslaten Voucherregeling Mantelzorgwaardering Mantelzorg verwendag Gebruikers van het project zorgvrijwilligers VIT	Gemiddeld 10 per café (feb 2019) 30-35 bezoekers per keer (februari 2019) 20 bezoekers (februari 2019) 20 deelnemers (december 2018) 25 mantelzorgers (februari 2019) 634 gebruikers (december 2018) 70 deelnemers (november 2018) 8 gebruikers (december 2018)	X X X 21 aanmeldingen; 18 cursus afgerond (december 2019) 50 mantelzorgers (dec. 2019) 651 gebruikers (december 2019) 56 deelnemers (november 2019) 10 gebruikers (december 2019)
Aantal (over)belaste mantelzorgers in gemeente Berkelland	<u>Peildatum januari 2017:</u> Aantal mantelzorgers 15 jaar en ouder: 11.211 Mantelzorgers die langdurig zorgen: 9.810 Mantelzorgers die langdurig en intensief zorgen: 1.927 Zwaarbelaste mantelzorgers: 964	X

